

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Răsboiul bur și urmările lui în economia generală.

Lupta barbară, ce o poartă Englezii mai bine de doi ani pentru estermnarea Burilor, n'a dat numai privilegiu să dovedească slăbiciunea Angliei și dragostea popoarelor culte pentru cauza libertății, după-cum s'ar părè după știrile, ce le-au adus presa. Ea a avut și are o influență mare și în economia tuturor popoarelor.

Legăturile economice între Anglia și celelalte state sânt așa de numeroase, încât ori-ce turburare a comerțului și industriei engleze se resimte și asupra acestora. Și asta cu atât mai virtos, că Anglia e capul comerțului, e statul cel mai bogat de pe pământ. Statul acesta bogat poartă acum de peste 2 ani un răsboiu, care după mărturisirea oficială costă pe săptămână 22 milioane coroane. O sumă mare, în care nu sânt cuprinse însă toate cheltuielile răsboiului. Dacă am vrè să știm totalul acestora, ar trebui să cunoaștem bine pierderile cele mari, ce le suferă comerțul și industria în urma acestui răsboiu.

După însăși mărturisirile foilor engleze se vede, că acest răsboiu e o mare lovitură pentru viața economică a Angliei. Docurile sânt aproape goale, în bogatele mine de cărbuni — unul din izvoarele principale de câștig ale Angliei — lucră numai pe jumătate atâtia lucrători ca înainte de răsboiu, multe fabrici, mai ales textile, au fost silite să

de drumul la o mulțime de lucrători, neputându-și vinde mărfurile etc. etc.

Dela începerea răsboiului guvernul englez a fost silit să împrumute 3 miliarde de coroane și îndată ce se va întruni parlamentul în luna viitoare, va trebui să ceară un nou împrumut de cel puțin un miliard. E adevărat, că Anglia e bogată, dar' odată tot trebuie să dea și ea de fundul sacului, mai ales, că acum trebuie să trăiască din ceea-ce a adunat mai înainte. Din cauza producției conturbate, Anglia trebuie să cheltuească din capital și și dările, care cresc tot mai mult, trebuie să se plătească din capital. S'a dovedit deja în anul acesta, că Anglia nu mai are destui bani, căci a trebuit să se împrumute dela Americani. Împrumutul cel nou e ară va trebui să-l facă în America—Anglia, care împrumuta ea până acum pe toată lumea. Și acum se ne închipuim un bancrot financiar în Anglia! Toate statele Europei ar fi tirite în abisul, ce s'ar deschide pentru ea.

Urmările răsboiului sudafrican se resimt deja în statele celelalte. Preu-tindeneni se vede o lipsă de întreprinderi, numărul celor fără de lucru se înmulțește, creditul a slăbit.

Causa principală, care a influențat așa de mult asupra acestor împrejurări, e valuta de aur, introdusă în cele mai multe state. Cei mai mari producători de aur au fost cele două state burice și colonile sudafricane ale Angliei, cari trimiteau în fiecare an aur de sute de milioane la Europa. De doi ani au încetat aceasta, așa că statele, în care e introdusă valuta de aur, cum e și la noi,

trebuie să plătească aurul mai scump, ca altă-dată.

Preste tot, cu legăturile strinse dintre popoarele pământului, ori-ce slăbire materială a unui stat influențează mai mult sau mai puțin asupra tuturor, ceea-ce mai bine vedem în răsboiul acesta, care e pentru Anglia cu atât mai rușinos, că e pus la cale de oamenii banului, mai toți Jidani.

Convenția de estradare cu România. În ședința de Mercuri, 11 Dec. c. a dietei, ministrul de justiție Plosz a prezentat convenția de estradare, încheiată în 14/27 Iunie c. între România și Ungaria.

Convenția constă din 36 de puncte, în cari se însiră toate cazurile de crime, pentru cari e a se face estradarea. Pentru fapte punibile politice nu se concede estradarea, cu excepția dacă faptul cuprinde în sine criteriile unui atentat de ucidere contra monarhului sau a membrilor familiei domnitoare. Estradarea se face în urma intervenției pe cale diplomatică.

Din dietă. În ședințele ultime camera maghiară a pertractat și primit proiectul de lege despre statificarea caselor comitatense. Răspunzând oratorilor opoziționali, cari toți s'au declarat contra proiectului, Széll Kálmán a declarat că în timpul cel mai apropiat va prezenta camerei întregă reforma administrativă, care va consta din 14 proiecte. La sfârșit, în vederea restaurațiilor comitatense, Széll Kálmán a pro-

FOIȚA.

Colinda cu „Steaua” la Crăciun.

Culeasă de Nicolae Șerb, june în Uioara-sup.

S'a născut fiul cel sfânt
Dumnezeu p'acest pământ,
Toată lumea auzea
Foarte mult se veselia.
Și îndată ce au auzit
T. ei crai dela răsărit,
Pe cai iute încăleca
Pe pruncul că 'mi-l afla,
Dar' nici uuul n'a știut
Pruncul sfânt unde-i născut.
Când mergea și purcedea,
O stea mândră se ivea,
O stea mândră de privit
Viind despre răsărit.
Când ei sta de s'odihnea,
Steaua deasupra lor sta,
Și pe loc îi aștepta,
Până-ce craii ear' plece,

Steaua mersu spre apus,
Craii după ea s'au dus,
Până-ce dinșii au ajuns,
Colo la Erusalim
Aproape de Vifleim.
Acolo cum au ajuns
Steaua îndată s'a ascuns!
Cei trei crai au întrebat
De naștere de împărat;
Știți voi unde s'a născut
Împărat nou de curând?
Irod mult s'a turburat
De naștere de împărat,
Pe crai la el 'i-a chemat
Și în parte 'i-a întrebat,
Ș'aflând taina dela ei
'I-a poftit pe câte trei,
Să meargă spre Vifleim,
Căci nu e la Rusalim;
Craii aflând au plecat,
Steaua ear' li-s'a arătat,
Și-au mers, până ce au stat
La cel staul luminat,
Și în esle au aflat

Pe fân și paie culcat
Pe marele împărat.
Craii îndat' ce 'i-au zărit
S'au închinat umilit,
Scumpe daruri 'i-au adus
Ca bun Dumnezeu de sus,
Uaui aur îi dădea,
Altul smirnă îi întindea,
Ș'altul tămie-i dăruia!
Ear' Irod când auzi
Foarte rău se năcăji,
Că lui daruri nu 'i-au dat
Și la el nu s'a închinat,
Și-n mânia lui cea mare
Porni oaste mare, mare,
Dela Erusalim
Spre sârmanul Vifleim,
Să ucigă aști mișei
Pe toți pruncii mărunți
De doi ani mai mititei.
Și tăiară într'o zi
Până după amează-zi,
Peste patru spre zece mii
Tot prunci, mărunței copii.

pus, ca până în 16 Ianuarie st. n. 1902, camera să nu mai țină ședințe, ceea ce s'a și primit.

În locul lui V. A. Urechidă a fost ales de vicepresident al senatului României, dl senator Grigore N. Macri, care mulțumind a zis, că va profesa toată viața credințele democratice, ce le-a avut până acum.

Preoți vrednici. Guvernul rusec a pretins dela preoții finlandezi să publice în biserici uoasul Țarului, prin care de nou se stirbește constituția Finlandei, încorporându-se armata națională finlandeză la armata rusească.

Preoții au denegat publicarea uoasului anticonstituțional. Guvernorul, un general muscălesc, după-cum scrie „*Findlanskaja Gazetta*“, în urma acesteia s'a decis a-și răsbuna asupra preoților »renitenți« și a însărcinat pe procurorul senatului să introducă cercetare criminală contra lor.

Vrednici preoți!

DIETELE PROVINCIALE. O patentă împărătească dela 12 Decembrie convoacă dietele provinciale din Austria-superioară, Moravia, Silesia și Galiția pe ziua de 24 Dec., dietele din Galiția și Sîria pe 28 Dec., iar dietele Austriei-de-jos și Crainei pe ziua de 30 Dec.

Eludare. Werner, alesul deputat în Ighiu, n'a fost indus în nici o listă electorală și pe baza aceasta i s'a protestat mandatul. El a știut-o aceasta, dar, a amînat lucrul până acum, iar acum abizece de mandat, bine știind, că alegerea se va face numai anul viitor și el s'a îngrijit, ca în anul acesta să fie indus în lista alegătorilor și astfel să poată fi ales de nou.

Aceasta e o »cinstită« eludare a dispozițiilor legale.

Ruși pentru Slavi. Acțiunea Rusiei pentru ajutorarea tuturor popoarelor Slave se manifestă pe zi ce merge tot mai mult. Mai în urmă societatea de

Spre a tăia pe sfânt,
Să nu-'l lase pe pământ.
Dar' Dumnezeu n'a răbdat
Un așa mare păcat,
Căci un ânger i-a vestit
Mai nainte de-au pornit,
Și ne-a scăpat pe Christos
Fie-vă de mult folos.

Poesii populare.

Din Măgăreiu.

Culeasă de I. Nicula, june.

Cin' nu știe ce-i dragostea
N'are la ce s'apuca,
Că dragostea-i lucru mare:
Nu-'ți dă stare la mâncare,
Nici hodină la culcare,
Fără multă alergare.

binefacere din Petersburg a decis înființarea unui conviciet pentru acei tineri slavi, (Slovaici, Ruteni, Sloveni) cari vreau să-și facă studiile în capitala Rusiei. În convicietul acesta tinerii Slavi vor fi prevăzuți cu toate cele de lipsă; pe lângă proviziune, vor primi și alte ajutoare materiale. Toate foile din Rusia sînt mulțumite cu această nouă acțiune; își exprimă numai dorința, ca numitul conviciet să fie mărit, căci altfel nu va pute primi pe toți tinerii, cari vor recurge pentru a fi primiți acolo. Propaganda se va face indeosebi printre Slavii, cari locuiesc pe teritoriul vecin cu Rusia, și tinerii din aceste ținuturi vor fi preferați! În fruntea acestei mișcări s'a pus consilierul de stat *Nariskyn* și cu el împreună mai multe persoane marcante, militari și civili.

Românii în municipii.

Alegerile funcționarilor comitatensi s'au făcut deja în multe comitate. Până acum avem știri despre cele întemplate în următoarele municipii:

Sibiu.

Vicespan: Gustav Reissenberger. Protonotar: *Stefan Stroia*. Vicenotari: I. G. Bedeus, II. V. Schieb, III. *Oprea Stefla*, IV. F. Graef. Fișcal: Dr. *Grekovich*. President la sedria orfanală: K. Gotschling. Așesori: I. R. Sigerius, II. *Ioan Hentes*, III. I. Knall. Primpretori: în Sibiu: L. Fabritius, în Seliște: *Petru Dregits*, în Mercurea: H. Mangesius, în Sebeș: Alb. Dörr, în Noorich: G. Hann. Pretori: Putkovski, Schöpf, Dr. Schuster, Bruckner, *Ioan Miclea* și Herbert. Cassar: A. de Brennerberg, controlor: G. Schieb.

Cei subliniați sînt Români, în total 5.

După depunerea jurământului, adunarea trece la alegerea și întregirea diferitelor comisii.

Arad.

După cum scrie »*Tribuna Popului*« membrii români s'au prezentat la congregație în număr impunător și solidari. Deși marea majoritate a locuitorilor în acest comitat o formează Românii, în oficiile comitatense sînt reprezentați în număr foarte mic. Românii au primit două posturi de fisolgăbiru, Nicolae Mladin și Ioan Iancu, patru solgăbirae, Cornel Novac, S. Bocșan, Dr. G. Popa, T. Vuiculescu și postul de vicefisc comitatens, la care a fost ales cu majoritate de voturi Dr. Elie Precupaș.

Caras-Severin.

Protonotar: Aurel Issekutz; I. vicenotar: Ioan Milutinovici, II. vicenotar: Iuliu Huszarek, III. vicenotar: George Klein, IV. vicenotar: Desideriu Deșan, V. vicenotar: Victor Delle Vaux, VI. vicenotar: Daniel Nicolici, fisc. comit.: Arpad Sulyók, vicefisc.: Nicolae Proștean, președinte la sedria orfanală: Aladár Asbóth, vicepreș.: Iacob Popescu, așesori la sedria orfanală: Emil Szilley, Dr. Iosif Görner, Ladislau Kovács, An-

ton Bott, Andor Podhrászky, vicenotar la sedr. orf.: Virgil Păușan, cassar comit.: Nicolae Iakabbfy, controlor: Béla Marsovszky.

Prim-pretorii au fost toți realegi, tot așa pretorii, intrînd într'un singur loc vacant ca pretor nou I. Cimponeriu.

DIN LUME.

Regele Greciei în România.

»*Politische Correspondenz*« află din Atena, că Regele Greciei va visita negreșit pe regele României în primăvara viitoare.

Aceasta vizită se face după insistența noului prim-ministru grec, d. Zaimis, care de mai mulți ani s'a declarat pentru o politică amicală cu România.

Rusia și Turcia.

Cu ocazia jubileului de 50 de ani de diplomație, pe care l-a serbat de curînd ambasadorul rus la Constantinopol, d. Zinovieff, Sultanul i-a dăruit un fel de scut de aur cu diamante și cu următoarea inscripție: »Ca recunoștință pentru munca neîncetată de a se menține pretinia dintre Rusia și Turcia«.

Ziarul »*Times*« află din Constantinopol, că la Yldizkiosk a produs o mare consternație nota trimisă de ambasadorul rus, în vederea plății anuității indemnității de războiu din 1877.

Sultanul se teme de o eventuală rupere de relațiuni, de oare-ce finanțele Turciei nu permit acuma achitarea sumei cuvenite Rusiei.

Scadența e la 31 Decembrie.

Bulgaria.

O telegramă din Sofia anunță, că generalul Tonceff, presidentul comitetului macedonean, a declarat, că reprobă o propagandă revoluționară, dorind, ca mișcarea macedoneană să fie pacifică și legală. Dacă va izbucni însă în Macedonia o revoltă, el nu o va impedeza, ci din contră va primi lupta pentru mărirea Bulgariei. El vrea, ca Macedonia să fie a Macedonenilor.

Rusia și Japonia.

După-cum comunică »*Daily Express*« între Lamsdorff și marchizul Ito au decurs pertractări, al căror rezultat e o completă înțelegere între Rusia și Japonia. Rusia a dat cu privire la Coreea și Manciuria astfel de lămuriri, încât Japonia e pe deplin liniștită.

Apropierea franco-germană.

La desbaterea budgetului pentru ministerul de externe intenționează mai mulți deputați să silească pe ministrul Delcassé să se declare, că are de gând să înceteze cu politica lui anglofilă și să urmeze o politică germanofilă. Cele zise de Massabuau și părerea imperialistului Cassagnac despre necesitatea unei înțelegeri cu Germania n'au rămas fără să producă impresie în cameră. Mulți deputați s'au exprimat în couloarele camerei, că Massabuau le-a vorbit din inimă și că trebuie să se schimbe lucrurile. Că vor zice tot așa, când va veni lucrul la adecă, e altă întrebare.

Tariful vamal german.

Reichstagul a continuat discuțiunea proiectului noului tarif vamal.

In cursul discuțiunii dl Posadowsky, secretar de stat, a declarat că guvernul își va menține proiectul cu toată opoziția, pe care o întimpină, pentru-că proiectul acesta mai are și un alt scop, pe acela de a procura claselor de muncitori de lucru bine plătit.

Dacă proiectul nu va fi votat, vom fi nevoiți să discutăm pe baza unor drepturi vamale scăzute cu ocaziunea negocierilor pentru încheierea de nouă tratate comerciale.

Reichstagul, a încheiat d-nul Posadowsky, are de ales între aceste două alternative.

In urmă Reichstagul a trimis proiectul noului tarif vamal în cercetarea unei comisiuni compuse din 28 membri și apoi s'a amânat pentru 8 Ianuarie 1902.

Răsboiul din Africa-de-sud.

Englezii eară au încercat să ascundă o pierdere suferită în jumătatea primă a lunii Noemvrie. După știri sosite din izvoare vrednice de încredere s'a întâmplat pe calea ferată Spings, Ermelo, Middelburg și Pretoria o luptă sângeroasă, în care au căzut morți, răniți și prisioneri din partea Englezilor 3 coloneli și 2000 soldați. Prisionerii au fost puși în libertate.

După „Daily Mail”, Buriile au cap'urat un mare convoi englezesc. Comandantul a fost rănit, mai mulți soldați uciși, ceilalți s'au predat.

Drept confirmare a știrilor de pace „Indépendance belge” asigură, că în Utrecht pertractează conducătorii buri în scopul de a îndupleca pe Krüger să se învoiască la primirea autonomiei. Presidentul nu s'a înduplecat până acum.

Intre Negrii din Africa de-sud crește neliniștea. Indosebi e îngrijitoare pentru Englezi ținuta Basuților.

Rapoartele, cari sosesc regulat la Hilversum, locul unde petrece Krüger, sânt așa de favorabile, încât bătrânul president s'a exprimat, că nici când n'a avut o speranță așa de mare în izbînda cauzei bure, ca acum. El nu crede, că Kitchener va părăsi în curînd Africa, după-cum a fost asigurat, dar' asta din cauze, că călăul Africei e așa de bolnav, încât drum pămîntesc nu va mai pute face.

După-cum se știe din Londra, guvernul ar fi dat lui Kitchener ordinul să înceapă cu trimiterea acasă a femeilor și copiilor buri din castrile de concentrare. Preste tot se crede într'un apropiat sfîrșit al răsboiului, credință întărită și prin știrea cam dubioasă, sosită din Paris, care spune, că guvernul englez a asigurat într'un circular guvernele puterilor despre terminarea răsboiului până în primăvară.

La War Office se refuză ziarelor orice informațiune cu privire la recenta înfrîngere a Englezilor în Africa-de-sud.

Totuși ziarele dau din sursă particulară detalii foarte alarmante asupra victoriei raportată de Buri.

Numărul morților și răniților Englezi ar fi foarte mare.

Comunicatul guvernului englez, că până la primăvară va fi terminat răsboiul, a produs impresia, că Englezii sînt sătui de luptă. Nu e mirare, dacă pe lângă cei 900 oficeri și 18.348 soldați morți, au încă 1559 oficeri și 14.286 soldați răniți și 2612 oficeri și 60.262 soldați deveniți invalizi într'un fel sau altul. Lângă aceasta mai vin adause și cheltuelile de răsboiu, al căror total va ajunge până la finea lui Aprilie 1902 la uriașa sumă de 4 miliarde 315 mil 425.000 cor.

Trupele engleze se află pe întreg teritoriul de luptă în stare de defensivă, dar' pentru aceea tot guvernul englez vrea să stabilească condițiile de pace.

Krüger a primit încunoștiințarea sigură, că acum mai multe puteri vor să intervină în favorul încheerii păcii, dacă Buriile vor absta dela o totală independență și se vor mulțumi cu autonomia. Krüger a comunicat aceasta comandanților Schalk Burger, Steyn, Botha și De Wett. Să crede însă, că aceștia nu se vor învoi numai cu atîta.

Știri mărunte.

Din Ianina se telegrafează, că în urma ordinului comandantului, gendarmeriei Esoad-Pașa un mare număr de notabili albanezi din Filat au fost arestați, în urma descoperii unor documente compromițtoare.

O telegramă din Salonic spune, că a început acolo un nou proces contra a 40 de Bulgari acușați de încercare de-a resvrăti Macedonia pentru a fi anexată la Bulgaria.

Din Petersburg se semnaleză nouă manifestații studentești. Au fost încăerări între Cazaci și manifestații; numeroși răniți și arestați.

Din Atena se vestește, că guvernul a rugat pe Damad Mahmud Pașa, care trăiește pe insula Corfu, să părăsească teritoriul grecesc. La asta s'a văzut îndemnat prin atitudinea lui, chemată a-i face greutate.

După știrile venite din Buenos-Ayres (Argentina) se poate prevedea o iminentă izbucnire a unui răsboiu între această țară și Chili.

Camera japoneză constată în răspunsul la mesagiu, că în Asia-ostică se arată presemne de încurcături, asigurând tot-odată pe împăratul, că-și va împlini cu punctualitate și circumspecție dătorința.

SCRISORI.

Alegeri comunale.

În comuna Ibișdorful-săsesc, comitatul Tîrnavei mari, s'au ținut în 25 Nov. st. n., ca de obicei, alegerea membrilor în comitetul comunal, și fiindcă majoritatea voturilor o au Români, alegerea s'a aștepta a reuși și de astă-dată ca totdeauna, de când s'a încheiat între Români de ambe confesiunile de o parte și între Sași, de altă parte, frățietatea.

Pe la anul 1890 s'a încheiat la îndemnul protopretorului o pace, frățietate între Români și Sași, și anume: să fie atît primăria comunală, cât și comitetul înjumătățite, și astfel a și fost până în timpul present, căți membri sași atîția români să alegeau prin ședuli făcute cu înțelesul Sașilor și al Românilor de ambe confesiunile.

Și la alegerea comitetului comunal din acest an se aștepta un înțeles al

Românilor de ambe confesiunile, cu atît mai tare, cu cât se credea că discordia ivită acum 6 ani a dispărut.

Dar' cu durere trebuie să mărturisim, că foarte tare ne-am înșelat în părerea noastră fiind reușita alegerii cu totul alta; a lucrat așa de bine preotul Ioan Dorca în înțelegere cu Sașii, fără consimțământul confesiunii gr.-cat., ba tocmai fără consimțământul confesiunii gr.-or., că în loc de a reuși 6 Români în comitetul comunal, au reușit numai 4 inși și aceștia încă numai oamenii dînsului cei mai de aproape.

Să nu uităm, că preotul Ioan Dorca a fost în mai multe rînduri chemat anume a lua parte la un înțeles comun în școala confesională gr.-cat., n'a voit însă zicînd, că încă nu a primit răspuns dela Sași, adevărat nu cunoștea încă răspunsul ce-i vor da Sașii. Astfel prin purcederea preotului Dorca a scăzut numărul Românilor în comitetul comunal la 7, al Sașilor a crescut la 13.

Noi, Români de ambele confesiunile am voit, conform înțelesului de acum 10 ani, a ne înțelege mai întăiu între noi Români și apoi cu Sașii, ca la toate alegerile de până acum, deci nici nu putem învinovați pe Sași, ci numai pe preotul Ioan Dorca, care și-a bătut joc de poporul gr.-cat. și gr.-or. numai din interes personal. Învinovătim pe sus numitul preot I. Dorca cu atît mai mult, cu cât dînsul în înțelegere cu fiul dînsului și cu alți 2-3 inși și-au tradat neamul românesc. Că și-a tradat neamul, se dovedește și prin aceea, că la îndrumările ce a primit dela locurile competente, nu a dat nici o ascultare; se dovedește și prin poporenii gr.-or. prin faptul, că dîșii cari au dat ședulele de votisare, au crezut mai mulți, că astfel să cuvine să purceadă cu ședulele, precum li s'a demăndase prin curatorul, care le împărția.

Întrebăm pe preotul Ioan Dorca, pentru cît și-a vîndut poporul, care a dat vot cu Sașii la îndemnul dînsului?

— De ce n'a voit a lua parte la înțeles cu confesiunea gr.-cat. și cu cea gr.-or., fiind chemat la înțeles de 4-ori?

De ce a făcut înțeles numai cu 2-3 inși ai dînsului?

De ce n'a cugetat la aceea, că ce neplăceri se pot naște între ambele confesiuni? Oare de ce n'a cugetat la aceea, cum va fi cu copii gr.-or., cari umblă în școala greco-catolică? Ce crede preotul Ioan Dorca, că Sașii nu vor rîde de aceasta singuri?

Oare dacă a voit a face înțeles cu Sași fără Români ambelor confesiuni, de ce n'a stăruit să ajungă 6 Români fire-ar fi fost aceia toți batăr curatori și cumnați ai dînsului?

Dar' noi nu vom uita nici-când această faptă și vom stăruii să-i arătăm în scurt timp, unde i-se cuvine a locui și a turbura spa pacinicilor locuitori, în materă ori în filie.

Ibișdorful-săsesc, 8 Dec. 1901.

Dumitru Muntean, Șotron Părău, Mateiu Luca, Vasile Dirlozan, Nicolae Dirlozan, Pavel Bucșa, Ioan Luca, Augustin Lasou, Ioan Radu, Achim Luca, Mircea Ieronim, not. com., Ioan Rusu, Ioan Dragomir, Nicolae Muntean.

Din Bistrița.

— 11 Decembrie n.

Duminecă, în 8 Decembrie st. n., meseriașii români din Bistrița ear' ne-au procurat o seară plăcută, o ocazie de a ne petrece veseli și adevărat românește.

Reuniunea meseriașilor, încurajată de succesul reprezentațiunii teatrale din 24 Noembrie, a decis, la dorința generală a publicului, să mai dea odată piesa »Lipitorile satului«, ca și cei-ce din vre-un motiv sau altul nu au văzut-o la prima reprezentare să aibă ocazie de a se delecta în prestațiunile meseriașilor.

Se pare, că de astă-dată diletanții s'au aflat și mai acasă în rolurile lor, cu atâta siguranță și istețime s'au învîrtit pe bină.

Publicul numeros constător și din țărani i-a răsplătit cu călduroase ovații.

Nu pot să nu număr și de astă-dată în special pe singuraticii diletanți, cari fiecare a fost neîntrecut în felul său.

Domnii: Alexandru Pop ca Greul Jam, I. Chindriș, ca Moise și V. Ghîșre, ca Vîntură-țeară, care de care și-a interpretat rolul mai minunat. În special Vîntură-țeară, ca țeran bătrîn, care le vine de hac Grecului și Jidanului, și Moise au fost des aplaudați. Moise a produs de repețite ori multă ilaritate în public.

D-șoara Aurelia Titon, ca bătrână și I. Găzdac ca Ioan Teslarul și dl Th. Bogdan, ca Gavriil Sêrbul s'au produs deasemenea foarte bine. Jocul lor a fost natural, rolurile bine studiate și și mai bine interpretate.

D-șoara Aurelia Titon de altcum e bine cunoscută ca o diletantă de forță.

Foarte potrivit au jucat d-șoara Maria Besuan pe Măriuca, fată orfană, apoi dl George Negri pe Nițu, amoresul Măriucai; dl Ioan Helera pe Martin Pădurarul, fiind nu odată aplaudați pe bina deschisă.

În rolurile mai mici al subprefectului dl Grigore Pop, în rolul lui George Țăran dl I. Gârbovan și în rolul Rucanda Jupănescu d-șoara Maria Titon se pot înșira cu vrednicie lângă cei de mai sus. Jocul lor ne îndreptățește în convingerea, încă și în roluri mai principale încă se vor distinge.

Dintre inteligență am remarcat pe domnii Dr. G. Ciuta, avocat, Simeon Monds, protopop, Ilarie Pahone, cons. mil., Dr. G. Linul, avocat, Ioan Murășan, preot, și doamna, etc.

Deși reprezentația s'a dat cu prețuri scăzute, anume cu considerație la popor, totuși și de astă-dată a fost și câștig material.

După producțiune diletanții s'au întrunit la o masă comună, la care s'au atașat membrii reuniunii și alți oaspeți, între cari amintesc pe domnul protopop Simeon Monda.

Diletanții ne-au delectat cu o mulțime de cântări frumoase românești.

S'au ținut și toaste, așa dl învăț. Th. Bogdan a tostat pentru președintele reuniunii dl Dr. Pahone. Dl președinte a vorbit pentru reuniune.

Dl Dr. Moldovan, secretarul, deasemenea a salutat reuniunea, luându-și rămas bun dela membrii, de oare-ce depărtându-se din Bistrița e silit să depună și postul de secretar.

Dl Mateiu, conducător de tipografie, propune să se facă și aci colectarea pentru fondul steagului. S'au adunat aproape 9 coroane. Vorbește apoi pentru dl secretar, mulțumindu-i în numele meseriașilor pentru spriginul dat.

Dl protopop Simeon Monda într'o frumoasă vorbire încurajează și laudă pe meseriași pentru zelul dovedit; închină pentru d-șoarele diletante.

Dl Th. Bogdan salută pe dl protopop în mijlocul meseriașilor. Dl Dr. Moldovan toastează pentru domnii Th. Bogdan și Alex. Pop, funcționar, cari fără a fi meseriași și-au dat spriginul la reușita teatrului.

Seria toastelor o încheie dl președinte, care mulțumește dlui protopop Monda și celorlalți oaspeți pentru prezentare, mulțumește diletanților și domnișoarelor, rugându-le ca și pe viitor să-și dea spriginul reuniunii și sfîrșește îndemnând pe membrii ca să cultive simțământul românesc, căci numai așa vor dovedi că sînt o reuniune românească.

După aceste ne-am împrăștiat cu toții sub impresia plăcută a unei seri bine petrecute.

Raportor.

Din viața Evreilor.

Dl A. D. Xenopol, autorul »Istoriei Românilor« în 12 volume, are și o carte »Amintiri din călătorie«.

Descriind călătoria la Dorna în Bucovina și vorbind de statul Vatra Dornei unde se află și băile zice:

»Deși întocmirea băilor este încă înapoiată, deși orașelul este departe de a înfățișa toate acele îndemănări, ce se întălesc în băile țărilor civilizate, totuși numărul visitorilor crește pe fiecare an și întrece adese-ori cifra de 3000 peste tot sezonul. Marea majoritate a lor sînt Evrei, cari, după-cum este cunoscut, umplu toate băile austriace, ivindu-se în ele în un număr mult mai mare decât celelalte naționalități din acest stat, în-cât, dacă te-ai lua după proporția Evreilor reprezentanți la băi, ai pute încheia, că fii lui Israel alcătuiesc partea cea mai însemnată a populației austriace. Deși lucrul nu este așa, numărul cel mare al Evreilor la băile austriace provine din deosebita îngrijire, pe care această rasă o pune pentru păstrarea sănătății sale. De câte-ori nu am întâlnit Evrei sêrmani, cari veniseră la băi, cerșetorindu-și și acolo zilnica lor existență, în speranță că vor mai pute prelungi miserabila lor viață!

Evreii însă cari vin aici la Dorna sînt de acei din Galiția, cei mai înapoiți de pe tot pământul. Portul lor e cel primitiv, care a început a dispărea dela cei din România; laibere lungi, papuci tîrși în picioare, căciula cea blănită pusă deasupra iarmunculului, pe care nu-l scot nici-odată, nici chiar înaintea împăratului. O păreche de pei-

căh (perciuni) lungi și spiraliformi le încadrează figura. Sâmbăta îi vezi cu un fel de șal alb, pus în spate, la cei boğați cusut pe margine cu fir de argint, cu cornul legat în frunte, cu țîțalah (un fel de țorțonuri) atîrnate la brâu și purtând la subțiori, învîlitate în un șervet, cărțile lor de închinare.

Ei merg astfel pe stradă în cărduri numeroase, bombănind din gură niște rugăciuni, la cari însă mintea lor nu prea pare a lua o activă parte, de oare-ce se intrerup adese-ori pentru a întreba, cu câte parô (bani) s'a vîndut ocaua de struguri, sau câți reudlăh (rotunjei, adese galbeni rotunzi, dela rund, nemțește: rotund), costă o păreche de boi, urmând apoi, după-ce au primit răspunsul, a murmura înainte rugăciunea lor.

Imi aduc aminte că era, între alți Evrei mai de seamă, și un rabin dela Sadagura, considerat de ei ca personaj sfânt. Acesta venea în fiecare zi la baie, în o veche caretă trasă de două mărtoage și precedat de doi cavaleri, cari deschideau calea înaintea trăsorei, galopând pe niște rable lungi și uscate, cu laibările lor umflate de vînt ca niște baloane și cu perciunii săltând în sus la fiecare aruncătură a calului — un spectacol din cele mai comice ce 'mi-a fost dat a vedea vre-odată, dar' care pe toți Evreii îi umplea de uimire, încât esclamau sărutându-și virful degetelor: ai! ai! vi grois! vi șen! (ah! cât de mare, cât de frumos!)

Ceea-ce face însă societatea Evreilor nesuferită, și deci cam neplăcută petrecerea în Dorna, este mirosul particular, pe cari ei îl răspândesc și care provine din îndelungata, ba chiar seculara lor nutrire cu usturoiu, cătră care se adaogă murdăria proverbială a îmbrăcăminteii lor. Băile, grădina, apele, trebuind a fi întrebuintate în comun, cura, ori cât de folositoare ar fi ea, înfățișează, fără îndoială, o neplăcere îndestul de mare naturilor înzestrate cu simțuri mai delicate.

Din fericire, respectarea cu sfințenie din partea Evreilor a regulilor în privința mîncării, îi ține îndepărtați de otelurile unde ospătează populația creștină. La preumblări sau excursiuni ești sigur earăși a nu-l întâlni, căci Evreul nu iubește natura frumoasă.

Nimic nu te lovește mai curios decît prezența acestei rase, care în starea în care se prezintă în Dorna, își bate joc de toate regulile frumosului, în mijlocul încântătoarei naturi ce te înconjură aici de toate părțile. Lângă cele mai frumoase tablouri câmpenești, cele mai stranii esemplare ale rasei umane.

Un prieten al meu făcu gluma a pune să se fotografieze în mijlocul unei câmpii încântătoare câteva din cele mai strașnice tipuri de Evrei ce 'mi-a fost dat să ved. Pare-că ar fi niște monștri antidiluviani, pripășiți într'un raiu pămîntesc.

Dar' să lăsăm această rasă prea interesantă, a căreia descriere ne-ar duce prea departe.

Adunare de învățători.

De sub poala Munților-Apuseni, 1901.

Despărțământul »Indolului« al reuniunii învățătorilor români din arhiepiscopia gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș și-a ținut adunarea generală de toamnă la 14 Noemvrie st. n. în comuna Surduc. Conform programului, Joi la 8 ore a. m. s'a celebrat sf. liturgie în biserica română din loc. de cătră vrednicul domn preot local. Cântările le-a executat cu multă precizie și spre mângâierea credincioșilor corul improvisat al învățătorilor prezenți. La finea liturghiei acest vrednic preot prin însuflățile și călduroase cuvinte a arătat poporului scopul întrunirii.

După liturgie ne-am adunat cu toții în școală, unde președintele despărțământului, Ilariu Popescu, învățător în Heșdate, prin o cuvântare avântată și potrivită actului solemn, compusă cu multă erudiție, îndemnând pe frații învățători la diligență și muncă neîntreruptă, declară ședința deschisă, între vii și unanime urări de »să trăiescă«. Din vorbirea de deschidere, în care s'a arătat cauza scrisă pe steagul ce are să-l desfășure reuniunea, precum și din tactica, cu care a condus dl Ilariu Popescu ședința, s'a văzut zelul tineresc și marele interes ce-l manifestează pentru înflorirea reuniunii. Apoi se constată membri prezenți. Prezenți au fost domnii învățători: Vasiliu Cirebea, Nicolau Gârbovan, Ioan Radu, Vasiliu Albu, Gavrilă Mercean, George Giurgiu, Vasile Costin, Petru Giurgiu, Samuil Stan, Ioan Hârșan, Ioan Balu, Georg Stefi, Ioan Hideg, Ilariu Popescu și Ioan Oltean. A lipsit Ioan Burcuș, care și-a motivat în scris absența. Cu multă satisfacție amintesc și prezența on. domnii Ioan Lucaciu, preot în Iara inferioară și Vasiliu Pop, preot în Săcel. Ar fi făcut o impresie și mai plăcută, când on. domnii preoți ar fi participat în număr și mai mare. Deci pentru viitor îi rugăm să binevoiască a pune deoparte indiferențismul, când e vorba de ori-ce întreprinderi românești, fie acelea culturale, bisericesti, economice etc. Onoare fie tuturor acelor, cari grăbesc acolo, unde datori sunt să meargă

Noi încă numai ajutați și încurajați prin on. domnii preoți ne vom pute achita cu demnitate de datorințele, ce ni-se impun, pentru creșterea și luminaarea mult încercatului nostru popor. Sperăm deci, că în viitor stimulați de pildă, onorații domnii preoți din despărțământul *Indol*, nu vor esita a ne încuraja participând la adunările noastre în număr mai mare ca până acuma.

Dintre diferitele puncte ale programei amintesc: Prelegerea de model: »Desvoltarea sunetului« ținută cu succes deplin de inv. Samuil Stan cu elevii sei. S'a încasat taxa de membru ordinar în sumă de 20 cor. dela V. Cirebea. S'a hotărât ca adunarea de primăvară să se țină în Săcel. Ca disertante s'a ales Ioan Oltean, ear' prelegere practică va ține Vasiliu Albu. Afară de acestea s'a mai făcut și unele propuneri de interes special.

După exhaustarea programei, președintele închizând adunarea, ne-am așezat cu toți la masa ospitală a colegului nostru Samuil Stan; între conversații viale timpul a trecut repede silindu-ne a ne despărți cu dorul de a ne revedea la primăvara viitoare în Săcel. La revedere!

De sub colțul Bleantului.

PARTEA ECONOMICĂ.

Producțiunea de bucate din toată lumea în anul 1901.

Sub titlul de mai sus a apărut în editura ministerului de agricultură un raport voluminos, compus cu concursul consulilor aflători în diferitele state de pe pământ, care s'a expedit mai zilele trecute tuturor corespondenților economici. Din raportul acesta voim să facem o scurtă dare de seamă și pentru cititorii acestei foi.

Producțiunea bucatelor, zice raportul, după cum se poate observa acum de câteva zeceni de ani crește din an în an mână în mână cu sporirea populațiunii (poporului). Cei mai vestiți statisticieni din lume prețuesc creșterea

producțiunii de bucate, pe fiecare an cu câte 10 milioane de hectolitri, constatându-se totodată, că și creșterea consumațiunii pe an face tot cam atâtea, așa că se poate constata oare-care proporțiune (asemănare) între sporirea bucatelor și înmulțirea oamenilor.

Fiindcă pe pământ în fiecare anotimp este câte una sau mai multe recolte (culesuri) de bucate, apoi speculanții de bucate au totdeauna rezerve însemnate; lipsele de bucate obveninde într-o parte sau alta de lume se suplinesc împrumutat de prin alte țări, unde se fac roduri mai îmbelșugate. De pildă: lipsa de bucate, care se simte une-ori pe piețele Europei, se suplinesește din bucatele aduse de peste Ocean (America).

În adevăr, Europa țintește cătră o economie intensivă, dar' ea se înșală une-ori în nădejdea pusă în bucate, din cauza umblării timpului schimbăcios și mășter. Statele de peste Ocean produc bucatele cu mult mai efin, ca Europa, dar' în decursul anului acestuia și acolo s'au înșelat economii în așteptările lor.

India răsăriteană a recoltat și anul acesta destul de bine, dar' pentru aceea recolta tot nu corespunde împrejurărilor de acolo, fiindcă în anumite ținuturi e chiar foamete. — În Argentina asemenea a fost recolta mai slabă ca în trecut. — În Australia recolta anului acestuia a avut un rezultat mai bun, ca în anul trecut. — Prisosul de bucate din India răsăriteană, Argentina și Australia înseamnă numai în cazul acela poate juca oare-care rol aici la noi, dacă recoltele Statelor-Unite din America nu sunt îndestulătoare. Pentru-că concurența se desvoltă mai întâiu între statele de peste Ocean, fiindcă acelea pot produce și exporta mai efin.

Anul acesta însă, fiindcă în partea cea mai mare din Europa, recolta e mai mică ca în anul trecut, și concurența se arată mult mai vioaie. În Europa lipsa de bucate din anul acesta se calculează cu 25—30%. La aceasta se mai adaugă și aceea împrejurare, că rezervele de bucate de peste Ocean, au scăzut într'un mod vădit. Într-o parte a statelor de peste Ocean, în urma căl-

Legende române.

III.

Vieța de pescar a lui Petru Rareș.

Stefan-cel-Mare, domnul Moldovei, a avut mulți fii dela diferitele femei, pe cari le-a avut ca neveste sau ca fiitoare. Petrecând vara, când era liniștit, mai mult în orașul Hirilău din județul Botoșani, Stefan-cel-Mare făcând cunoștința unei frumoase negustorese de pește și avu cu dinsa un băiat, care mai târziu deveni domn al Moldovei sub numele de Petru Rareș.

Până a nu fi domn, Petru se ocupa cu pescăritul și cu facerea de năvoade și mreje, de unde s'a mai numit Majă.

Odată, asta s'a întâmplat în anul 1527, întorcându-se din Botoșani cu »zece oare mocănești« trase de »boi albi făloșeni« pline de pește »de apă curgătoare și de apă stătătoare, cu năvodul pescuiri și cu undițe undiți, și după

ce au mers cale lungă, fiind seară »nemeritau, popositau și de noapte tăbăritau« »jos în vale din Bêrlad, lângă el Docolinei vad« la un sat la marginea județului Tutova, pe drumul, care duce dela Bêrlad la Galați.

Petru Rareș, învălit într-o manta groasă, stătea lungit jos lângă un foc, care ardea și în care se frigeau, jupuiți de piele »patru miei dela I-pas, pentru prânzul de popas«.

Focul de tabără se stinse și întunerecul începuse să se întinză asupra taberei.

Totul zărea în nemișcare și într-o amortire adâncă.

Numai stelele scilipeau și pe cer călătoreau.

Când miezul nopții apare și răspândește prin lume »ceata visurilor d'albe: visuri negre, visuri albe«, cari »îngână până în zori pe sormanii muritori«, un vis prevestitor, care se abăt

din sborul seu, se oprește lângă Petru Rareș »de-l încântă cu a lui vrajă, arătându-i viu prin somn, străluciri, mării de domn«.

Petru Rareș ademenit de acest vis, se trezește din dulcele seu somn și o! minune! ce vîzî în alba rază a dimineții!

Vedea acum cu ochii deschiși ceea ce a văzut cu ochii închiși!

Pe acel mare câmp inverzit, venea visul împlinit!

Din deal se coboară o armată mândră »cu trei steaguri și oșteni și trei cete de curteni«.

Mândri erau acești voinici cavaleri pe ai lor armăsari, ce sëmăneau a șoimi:

Străluciau »la foc de soare ca într-o zi de sêrbătoare«.

Ei se »presc lângă tabăra lui Petru și îi vorbesc astfel:

durilor prea mari și a secetei îndelungate, recoltele nu au fost tocmai îndestulătoare. Cu deosebire esportul (vinzarea) de cucuruz, nu va fi așa mare ca într'alți ani.

Intre statele din Europa, cari nu au avut recolte bune în anul acesta, se numără Germania, Franța și Rusia. În decursul iernii trecute, care a fost uscată și lipsită de zăpadă, au înghețat și s'au rărit multe sămănături de grâu și șeacă. Primăvara și vara la timpul seu, în care asemenea a domnit un timp nu prea prielnic sămănăturilor, încă au influențat, ca recoltele țărilor numite, să nu ajungă rezultatul așteptat.

Teritoriul de peste Ocean sămănat cu bucate, ce e drept, a crescut în decursul anului acestuia, dar' pe unele locuri e mare diferența între teritoriul sămănat și apoi recoltat, așa că și aci recoltele au fost mai slabe, ca în anul trecut.

Dacă împărțim statele producătoare de bucate în două grupe: de prima grupă se țin acelea, ale căror recolte de regulă nu ajung pentru consum, ci an de an sunt silite la import (cumpărare). De grupa a doua se țin statele acelea, cari produc nu numai pentru consumul din lăuntru, ci le mai rămâne și pentru esport.

De statele, cari sunt silite în decursul timpului la import se țin: Anglia, Franța, Germania, Austria, Italia, Elveția, Belgia, Dania, Suedia și Norvegia, Spania, Portugalia, Grecia și Egiptul. De statele, cari pot exporta se țin: Rusia, Ungaria, România, Bulgaria și Rumelia orientală, Serbia, Turcia europeană și asiatică, India răsăriteană, Statele-Unite americane, Canada, Argentina Chile, Uruguay, Australia, Algirol, Tunis și Tripolis, măcar că aceste de pe urmă ar trebui înșirate între statele importatoare, de oare-ce nu prea au prisosuri de bucate. (Va urma).

Nesuccesele cleitului.

Să știe, că pentru o limpezire desăvârșită a vinului se cleiește. În deobște după câteva zile dela cleit, vinul începe a se limpezi de sus în jos, astfel că devine cu totul limpede.

Atunci se zice că cleitul a reușit, însă aceasta nu se întâmplă totdeauna, ci din contră une-ori vinul rămâne turbure chiar și după cleit. Atunci se zice că cleitul n'a reușit. Însă aceste nereușite sunt datorite la diferite cauze, fie din cauza vinului, fie din cauza cleitului sau a modului de cleit, fie în fine din cauza condițiilor esteriore nepriincioase.

Ca să succedă cleitul, cleiul trebuie să se poată dizolva ușor, să se închege, să poată cădea la fund și să nu se mai ridice în sus.

Închegarea cleiului în vin se face de obicei foarte repede. Un eleiu perfect este acela, care formează o rețea unică, care ocupă la început toată masa vinului și care mai târziu se stinge fără a se rupe și cade la fundul vasului, lăsând cât mai puțină drojdie și un vin perfect de limpede.

În realitate însă, rețeaua aceasta în cele mai multe cazuri se rupe și lasă în vin bucăți din ea; mai mult încă, dacă cleiul este prea mult bătut cu vinul, rețeaua nu se mai formează, ci se prefacă în bucăți, care dacă sunt mari, cad îndată la fundul vasului, dacă sunt mici, rămân în suspensiune în vin.

Să mai întâmplă deasemenea, că închegarea cleiului se se facă prost, și că o parte din ea se rămână în soluțiune, rețeaua atunci nu este bine formată că se strânge rău. Aceasta se întâmplă pentru vinurile cari n'au putere a prinde cleiul și trebuie să le mărim această putere, fie printr'un amestec cu un vin bogat în tanin, fie adăogând o mică cantitate de tanin curat vinului.

Din punct de vedere al cleitului, însă trebuie să știm, că în vin taninul joacă un rol însemnat pentru a grăbi precipitarea cleiului; însă trebuie să știm, că în vin taninul perde această influență foarte repede, mai cu seamă în vinurile acre. Câteva grame de sare de bucătărie favorizează deasemenea cleitul.

Chiar când închegarea cleiului se face bine, se întâmplă totuși ca vinul să rămână cam turbure, cea-ce poate să fie datorit faptului, că vinul s'a turburat după introducerea cleiului, din

și voios la Suceava, capitala pe atunci a Moldovei.

Cronica ne spune, că în vremele acelea la Moldova după-ce a murit Ștefan Vodă cel tiner, socotind boerii pe cine ar pune domn, să fie sămăntă domnească după obiceiul cel vechiu al acestei țări, au eșit unul de au mărturisit, că au auzit din gura Mitropolitului, ce să pristăvise mai înainte, că Petru măjarul din Hirlău este fecior lui Ștefan Vodă, care este făcut din muerea unui țirgoveț din Hirlău ce l-au chemat Rareș. Pe acesta adevărindu-l fecior de Domn, l-au ridicat cu toții Domn.

Și mai departe cronica ne mai spune:

»Adevărat au fost fecior lui Ștefan Vodă cel bun, că la toate i-au sămănat și bunătăți multe au făcut, și războaie multe au bătut, cum se ved în letopisețul moldovenesc pe amăruntul scris.»

— G. L. —

causa vre-unei boale. În acest cas se observă, că resturile de cleiu sunt ținute în suspensiune în vin prin beșicile de gaz, care se formează. Tocmai pentru a evita aceasta, nu trebuie să cleim decât vinurile care nu mai ferb de loc. Dacă vinul tot mai ferbe, ceea-ce o putem cunoaște cu ușurință după beșicile de gaz ce se formează la vin, când îl punem într'un pahar, atunci trebuie să punem mai întâiu vinul într'o pivniță rece pentru a opri orice fermentațiune.

Pentru a evita această formare de beșici groase din vin, experiența i-a învățat pe vieri a nu clei vinurile decât pe un timp uscat și răcoros.

Dacă vinul are tendența de a se bolnăvi, schimbându-și culoarea, adeseori bătaia multă a vinului cu cleiul ajung pentru-ca în zilele următoare să se producă în vin puțină turbureală. Prin urmare, nu trebuie să cleim un vin astfel supus boalei decât după ce-l vindecăm mai întâiu de boală. În cazul când bănuim că un vin nu e tocmai sănătos, e mai bine să facem o mică încercare de cleit într'un borcan de câțiva litri de vin sau într'o sticlă pe care o lăsăm în o pivniță.

Cele spuse ne arată că cleitul este o operațiune foarte delicată, din care cei-ce au destulă experiență obțin rezultate însemnate, dar' la care, pentru a reuși bine, trebuie multă experiență și puțină știință.

„Reuniunea rom. de agricultură“ — la Aciliu.

— Dela corespondentul nostru. —

Săliște, 16 Decembrie 1901.

Ieri, Duminecă, în 15 l. c. bine apreciată noastră „Reun. rom. de agricultură din com. Sibiului“ și-a ținut a 13 adunare generală în comuna Aciliu (l. Săliște) spre a-și face darea de seamă despre munca sa în anul expirat și spre a îmbogăți cunoștințele locuitorilor acestei comune cu nouă, practice și rentabile învățături din diferitele ramuri ale economiei. Bogată dare de seamă și prețioase învățături avut-am privilegiu a auzi!

Înainte de a intra în schițarea decursului acestei adunări generale, îmi țin de datorință a constata aici la început, că locuitorii comunei Aciliu, prin pompoasa și caldă primire ce au făcut-o conducătorilor reuniunii și oaspeților veniți, au dovedit nu numai că sunt conștii de năsuințele și însemnătatea reuniunii agricole, dar' totodată știu să aprezieze și respecteze ostenele conducătorilor acesteia. Onoare vouă bravi Acileni!

Eată acum raportul!

Aciliu.

În dreapta drumului de țeară, ce duce dela Săliște spre Apold, într'o înfundătură, se află așezat măricelul sat, curat românesc, încunjurat de toate părțile de coline: Aciliu. Locuitorii acestei comune, iobagi odinioară ai curților nemeyești din comitatul Albei-de-jos, din care cauză până în deceniul trecut erau cu mult mai înapoiți în cultură și bu-

— Petre Majă, 'ntru mulți ani!

Noi cūrteni și căpitani

Fost-am fost trimiși cu bine

Din Suceava cătră tine,

Ca să-ți zicem ție așa:

Să trăiești Măria Ta!

Eată deci că ne 'nchinăm

Și 'n glas mare îți urăm:

Să trăească a Ta mărire

Ani mulți plini de strălucire

Pentru al țării bun noroc,

Pentru al dușmanilor foc!

Petru Rareș le răspunde următoarele:

— Buni sosiți!

Pace vouă, soli iubiti!

Ear' întorcându-se cătră argații sei le zice.

— Ear' voi ce ați slujit mie,

Fecii mei de argăție,

Luați tot ce este al meu.

Așa-i dreptul, așa vreu.

Pe urmă, mândru înveșmântat, încalecă pe un cal șarg și pleacă vesel

măstare materială ea locuitorii comunelor marginene, cu care sînt vecini, prin hărnicia dezvoltată mai ales întru cultivarea viței de vie, ocupațiunea lor principală și azi, avînd și norocul de a avea tocmai în anii, cînd prețul vinului s-a urcasse, recolte de vin mănoase, le-au succedat de a să mîntul de multele datorii, în cari îi înglodase urmările rușinii lanțului iobăgiei (rescumpărări de păduri, pămînturi și pășuni pe seama comunei, dijme etc.) și a-și agonizat fiecare mai multă sau mai puțină bunăstare.

Urmarea acesteia este, că în locul caselor de pămînt și lemn, azi cei mai mulți au case de piatră frumoase, încunjugate de zidiri economice; în locul străzilor măloase, renumite de măloase, au străzi pardosite, în locul drumului, care ducea în sat, de unde toamna și primăvara nu eșia car numai tras de 4-6 boi, azi duc un drum cu mult mai bun ca drumurile comitatense ale Hunedoarei și Albei-de-jos; în locul școlii-bordeiu, azi are un edificiu școlar, care ar face cinste ori-și-cărei comune, avînd două posturi de învățători; are însoțire de credit sistem Raiffeisen; un fond pentru zidirea unei nouă biserici în sumă de 16.000 coroane bani gata etc. Eată ce a putut face hărnicia și ascultarea locuitorilor de conducătorii ei!

Primirea.

Întru întimpinarea membrilor comitetului a eșit pînă în drumul țării un banderiu constător din vre-o 40 de călăreși chipeși, condus de voinicul, și la făptură și la fapte, notar Octavian Berghezan, care a rostit un românesc cuvînt de bineventare dlor Dimitrie Comșa, președintele, Victor Tordășianu, secretarul și dl Emil Verzariu, controlorul reuniunii agricole. La intrarea în comună era ridicată o poartă de triumf, frumos împodobită cu verdeață, stegulețe și cu unelte economice. Aici reprezentanții comitetului au fost întimpinați de tinerimea școlară, comitetul comunal și de întreg poporul din comună. Dl D. Comșa, emoționat de căldura cu care este primit, mulțumește de această frumoasă manifestare și căldură. Însoțit apoi de călăreși și de întreg poporul, încunjugat de domni Petru Drăgits, șeful administrativ cercual și de Dr. Ioan Stroia, șeful bisericesc tractual, precum și de alți domni din Seliște, Tilișoa, Gurariu, Gusterița, se îndreaptă spre biserică, locul destinat pentru ținerea ședinței. (Va urma).

Raportul general

al

„Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“

pe

— anul 1900. —

(Urmare).

Cultura galițelor.

Cu ani înainte comitetul D-Voastră și-a propus a veni economilor noștri în ajutor în ce privește cultura rațională a galițelor de soiul ales. În acest scop mai anii trecuți am cerut dela înaltul minister mai multe familii de galițe „Plymouth-Rocks“, pe cari le-am dăruit la diferiți membri ai Reuniunii no-

stre, ear' în anii din urmă am procurat și distribuit pe lângă câte o familie de găini, mai multe zeci de oue de acest soiul. În anul 1900 am împărțit cu găini pe membrul nostru Aron Șerb, paroch în Poiana; ear' cu oue pe parochul Nicolae Dobrotă din Poiana, pe parochul Simeon Ghibu din Pianul-sup. și pe învățătorul Vasile Cărpenișan din Răhău.

Tovărășiile agricole.

Tovărășiile noastre agricole, pe lângă scopurile lor rezervate de-a procura cu sumele încassate drept taxe dela membri mașini și unelte economice, semințe, cărți folositoare etc., ele mai au chemarea de-a sta Reuniunii în ajutor la ducerea în îndeplinire în comună a lucrurilor de noi puse la cale. Acesta este deci motivul de căpetenie, care ne-a îndemnat de-a insista chiar dela începutul activității noastre pentru alcătuirea de astfel de așezăminte în comunele noastre centrale. Dacă multele cheltueli, recerute la înregistrarea firmelor tovarășilor, au împedecat în timpul din urmă înființarea de tovarășii în regulă înregistrate, cu plăcere constatăm, că în aproape toate comunele de noi cutreerate, fruntașii însoțiți s'au provăzut și mereu se provăd cu fel de fel de mașini și unelte, pe cari le pun spre folosire la dispoziția obștei.

În ce privește activitatea tovarășilor noastre esistente remarcăm, că:

Tovărășia agricolă din Seliște se găsește tot în stadiul cunoscut din anii trecuți.

Tovărășia din Sebeșul-săsesc dispune de o mașină de împlătit cu vapor; mașină de sămănat grâu, cucuruz și napi; mașină de sămănat trifoiu; un plug de săpat (Planet junior); un tăvălug mare de fer și un trior. Dacă tovarășia n'a mai putut procura și alte mașini și unelte, cauza e, că e necesită a folosi întreg câștigul realizat la depurarea datoriei de 3084 cor., cu care mai restează din prețul mașinei de împlătit. Toate mașinile și uneltele, ne raportează direcțiunea tovarășiei, s'au procurat și plătit ele din ele, de oare-ce neînsemnatele cuote, depuse la început de membri, li-s'au înapoiat cu mari dobânzi, căci an de an orzul și ovăsul câștigat cu mașina de sămănat s'au împărțit între membri, ear' mașinile, afară de cea de împlătit, le folosesc gratuit. Între lucrările de căpetenie, proiectate de tovarășie, se numără înființarea unei pîonițe comune de vin. Dela mașinile sale, al căror preț e evaluat la 9581 cor. 48 bani, tovarășia a încassat în 1900 peste 5600 cor., din cari, după solvirea materialului necesar la mașini, a lucrătorilor etc. etc., — a solvit 2400 cor. drept depurare din prețul mașinei de împlătit, a procurat unelte noue în preț de 305 cor. 52 bani și a avut sald în bani gata 351 cor. 80 bani. Averele curate a tovarășiei reprezintă suma de 6853 coroane 58 bani.

Tovărășia din Lancrăm de sub conducerea înțeleptului economist, parochul Isidor Blaga de acolo, lucrează cu mult spor la înflorirea trebilor economice din localitate.

Tovărășia din Gurariului, a cărei direcțiune e compusă astfel: president, parochul Ioan Manta, secretar Ieronim Mardan, inv., inspector de mașini: Savu Droc, ec., cassar: Ilie Măcelar, propr etar, etc. — dispune de mașină de sămănat și de săpat cucuruzul, în preț de 60 cor.; oblu de fēnațe în preț de 100 cor., și de un trior în preț de 200 cor. Pe toate acestea membrii tovarășiei le folosesc în mod gratuit. Tovărășia pe lângă acestea dispune de 120 cor. în bani gata și plănuește a se provădă cu o mașină de sămănat.

Tovărășia din Roșia-săsească a încassat în 1900 dela mașini 59 cor. 04 bani; ea nu mai datorește cu nimic din prețul mașinilor și uneltelor și are avere, ce reprezintă suma de 733 cor. 96 bani.

Tovărășia din Apoldul-român în 1900 a câștigat dela mașina de împlătit 1025 ferdele de grâu, 160 ferdele ovăș și 43 ferdele orz, cari cuantități, după ce prețul mașinei s'a achitat încă din anul trecut, s'au împărțit între cei 50 membri ai tovarășiei.

Despre mersul afacerilor tovarășiei agricole din Mohu, Săcădate și Avrig n'am putut obține nici un fel de raport.

Fondul bisericesc-școlar, creat din contribuțiile încerealii ale parochienilor din Gusterița, și-a adaus la capitalul avut din vînzarea bucatelor interesele conveniende pe anul 1900.

Însoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen.

Însoțirile noastre de credit sătești lucrează cu sporiu întru ridicarea nivelului moral și material al societăților.

Din activitatea de ele dezvoltată în cursul anului 1900, relevăm următoarele:

Însoțirea din Roșia-săsească, a cărei direcțiune e compusă astfel: president Romulus Poșa; cassar Toma Măcriș; membri în direcțiune: Simion Coman, Simion Ganea, Toma Frățiciu, Fronu Solomon, Toma Mălaiu și Nicolae Țiban, toți economi; ear' consiliul de supraveghere astfel: president Pompiliu Bînda, inv., ear' membri Toma Cicași, Ioan Bocea, economi, — numără 46 membri cu 920 cor. părți fundamentale; fondul neatacabil al Însoțirii a crescut la suma de cor. 531.88, cel de rezervă la cor. 198.52; ea numără 43 debitori cu minimumul datoriei de 2 și cu maximumul de cor. 310.— Pretensiunile ei fac cor. 6990.— și datorește băncii „Albina“ cor. 5000.— Raportul direcțiunii băncii ne pune în vedere, că poporul, dela înființarea însoțirii încoaci, e mai aplicat spre ori-ce întreprindere economică, fiindcă îi stau ori-cînd banii la dispoziție.

Însoțirea din Apoldul-inferior, avînd de president pe notarul Ioan Topărcian, v-pres. pe parochul Ioan Lazar și de cassar pe parochul Ioan Orestian, — în anul 1900 a avut pretensiuni la membri în suma de cor. 22,215.20; depuneri cu dobîndă cor. 3982.25; capital neatacabil cor. 368.52; profit curat cor. 403.60, și datorie la bănci cor. 16.000.—

Însoțirea din Aciliu, avînd de president pe proprietarul Antomiu Gherman,

v.-pres. pe economul Nicolae Ivan și de cassar pe învățătorul Nicolae Iosif, lucrează cu un capital de cor. 15.000.— și în 1900 au avut profit curat de cor. 205.33. Din profitul anilor viitori direcțiunea a proiectat înființarea unei subînsoțiri cu scop de-a despăgubi pe membri în casuri de primejduirea vitelor. Numărul membrilor însoțirii a sporit la 75; împrumuturile acordate membrilor variază între cor. 60—1000.—; depuneri are cor. 1490.—; fondul de rezervă și cel de binefacere se apropie de cor. 100.—

Insoțirea din *Mohu*, al cărei president este Nicolae Slavu, v.-pres. Ilie PISOIU și cassar Simion PISOIU, toți economi, — numără 215 membri; ea are 22 deponenți cu maximul de 2000 și cu minimul depunerilor de cor. 80.—; suma elocărilor la însoțire e cu cor. 10.151.11. Pretensiunile însoțirii ating cifra de cor. 29.000.—. Capitalul neatacabil al însoțirii e cu cor. 12.497.92, ear' cel de rezervă cu cor. 124.96.

Insoțirea din *Rechita* cu 40 membri, 7 deponenți și 35 debitori cu minimul datoriei de 40 și cu maximul de cor. 400.—; datorește la bănci cor. 3430; are depuneri cor. 895.60 și pretensiuni la membri cor. 4715.40. Presidentul însoțirii, parochul Ioan Ghișă și cassarul Ioan S. David, econom acolo, își dau multă silință ca afacerile însoțirii să înflorească.

Insoțirea din *Pianul-român*, activată în luna Decembrie 1898, la întemeiere a numărat 64 membri, al căror număr cu finea anului 1899 s'a urcat la 102 și în 1900 la 109, cu cor. 2180.— părți fundamentale. În fruntea însoțirii e president Vasile Oana, paroch; v.-pres. Pavel Oprș, econom; cassar Vasile Dura, învățător, ear' în consiliul de supraveghere: president Ioan M. Vulc, proprietar și v.-pres. Avram Ionescu, econom. Insoțirea în 1899 a avut pretensiuni la membri cor. 9978.—, ear' 1900 cor. 11.076.—; depuneri în 1899 a avut cor. 30.—, cari până la finea anului 1900 s'au urcat la cor. 51682.—. Datoria însoțirii la bănci e cu cor. 8000.—. Fondul de rezervă cu cor. 163.38 până la finea anului 1900 a sporit la cor. 412.45, profitul realizat în acest din urmă an e deci cu cor. 249.07.

Insoțirea din *Veștem* s'a activat cu 1 Ianuarie a. t., numărând 56 membri; ea a acordat împrumuturi în suma de cor. 4410.—, are datorii de cor. 3000 și a avut profit de cor. 118.39.

(Va urma).

Esportul de produse prime al României.

Incepând cu esportul animalelor vii, constatăm că în cele 6 luni din 1900 s'au esportat 72.763 capete, în vreme ce în perioada corespunzătoare a anului curent esportul a fost de 104.187 capete. Sporul e constatat la toate soiurile de animale vii, în special la găini și pui, al căror esport a fost îndoit ca anul trecut.

Produse animale alimentare s'au esportat anul acesta 4.890.987 ch'gr față de 3.190.045 ch'gr. în 1900. Sporul aproape îndoit e observat la ouăle de păsări, peștele proaspăt, ear' la cârnurile proaspăt avem 52.800 ch'gr. (1901)

pentru 223 ch'gr. (1900), și la brânzeturi și cașcavale, 162.312 ch'gr. (1901) pentru 23.827 ch'gr. (1900).

Cereale în sem. I. al anului trecut s'au esportat 321,170 tone în vreme ce în același semestru al anului curent esportul a fost de 785.421 tone. Dintre toate cerealele porumbul ocupă locul întâiu în acest esport.

Diferența colosală între esportul din anul trecut și cel din acest an, (pe un semestru) se observă la zahăr. Astfel în primele 6 luni din 1900 s'au esportat numai 50 ch'gr. zahăr, anul acesta tot în cele dintăiu 6 luni s'au esportat 5.163.605 ch'gr. din cari 3.768.667 în Turcia și 1.394.900 în Bulgaria.

Dintre beuturi, esportul alcoolului a crescut dela 976.648 ch'gr (1900) la 1.288.210 (1901), ear' esportul berei a crescut dela 4597 ch'gr. (1900) la 28.631 ch'gr. (1901). Vinul a scăzut însă dela 305.001 ch'gr. la 194.530.

Esportul lemnului românesc în Turcia a fost în primul semestru din anul acesta mai mare ca în tot timpul anului 1900.

Esportul petroleului lampant românesc în Anglia s'a ridicat în 1899 la 6850 galoane; în 1900 la 6.329.500 galoane, ear' în anul acesta se prevede un spor și mai mare.

SFATURI.

Ouatul găinilor în cursul iernii se poate promova prin următoarele: 1. Li-se dă orz prăjit și căldicel. Orzul prăjit e bine să se opărească și apa aceasta să li-se dea de beut. 2. Li-se dă sēmēnță de ir, din care se face un aluat cu țărițe de grâu și apă caldă. 3. Mai bine s'au dovedit turta de ulei, țărițe de grâu și făină de ghindă amestecate cu apă ferbinte.

Terpentinul în economia casei. Terpentinul alungă moliile, dacă stropim dulapurile cu el. Câteva picături pe rane de arsură potolește durerile. La dureri de picioare, bătăături, ajută o compresă de terpentin. Puțin terpentin în apă căldică e bun la curățitul icoanelor de ulei, tot cu terpentin se pot scoate petele de ulei din haine.

Contra insomniei (neputinței de a dormi) să se aplice pe ceafă un ștergar ud. Mijlocul acesta simplu s'a dovedit de escelent la toți cei-ce pătinesc de acest năcaz.

Seroafele fată greu, mai cu seamă din cauze, că nu sunt nutrite potrivit sau sunt prea grase. În săptămânile ultime înainte de fatat trebuie să le dăm un nutreț ușor de mistuit, cum e urluala de orz, trifoiul etc, apoi sare amestecată cu cărbune sau cenuse.

Știri economice, comerț, industr. jurid

Producțiunea petroleului. Producțiunea totală anuală de petrol în toată lumea, este după cum zice revista engleză „Petroleum”, de 138.000.000 barile adevă 378.000 barile pe zi. Din suma totală anuală se produce în Rusia

68.000.000, în Statele-Unite, 58.000.000, în Indiile Olandeze 3.000.000, în Austro-Ungaria, 2.000.000 și în România 2.000.000. Restul de 5.000.000 barile provine din diterite, state, pe cari nu le cităm pentru că toată producțiunea lor se consumă în inferior așa că nu au nici o influență asupra tirgului internațional.

Căile ferate din Bulgaria. După relațiunile oficiale întinderea rețelei căilor ferate bulgare pe anul 1900 a fost de 1174 km; venitul brut de 6.183.000 lei, adevă 5727 lei pe kilometru.

Cheltuielile de exploatare au fost de 3.891.000 lei. Venitul net pe kilometru a fost deci de 1182 lei. Cheltuielile de exploatare au fost mai mici decât în 1899.

Direcțiune de pescării în Norvegia. După esemplul României, Norvegia a înființat în anul trecut o direcțiune generală a pescăriilor, care va centraliza toate lucrările privitoare la dezvoltarea acestei ramure ce are pentru Norvegia o însemnătate excepțională.

FELURIMI.

Despre Papa Leo XIII. se știe că-i place ca oamenii lui să lucreze iute. El aflase, că biblioteca lui privată e în mare nerînduală, de aceea chemă pe bibliotecar. »Domnule, cât timp 'ți-ar trebui, ca să-mi aduci biblioteca în rînduală?». »Cel puțin 15 zile». »Îi răspunse bibliotecarul. »Opt zile vor fi destule. Stai, vreau să 'ți dovedesc, că poți face și mai iute». Și întorcându-se către servitor îi porunci să aducă o scară. După ce a fost adusă, zise Papa către bibliotecar: »Vei rămâne aici, până-ce vei isprăvi lucrul. Servitorul va încuia ușa și la timpul seu îți va aduce mâncarea». După șese zile biblioteca era pusă în rînd.

Un oraș urias. O statistică engleză constată, că Londra are 6 milioane 500.000 locuitori. Poporațiunea crește în fiecare an cu 80.000 suflete. Tot la 3 minute se naște un om și tot la 5 minute moare unul. Londra are mai mulți Jidani ca Palestini, mai mulți Scoți ca Edinburgul, mai mulți Irlandezi ca Belfastul, mai mulți catolici ca Roma. Lungimea stradelor ei e de 13.000 chlm. Tot la 100 locuitori sînt 31, cari n'au existență asigurată. În listele polițiale sînt induși 220.000 de pungăși de profesiune. În Londra se consumă în fiecare an 400.000 de vite, 1 mil. 500.000 berbeci 8 mil. de paseri, 400 mil. punți de pește, 500 mil. ostrigi (scoici), 500 mil. litre de bere.

GLUME.

O damă către un băiat (care scotea ouăle dintr'un cuib de pasăre):

— Ești un băiat reu, pentru ce furi ouele? Ce va face sermana pasăre dacă va sosi acasă?

— Pasărea a murit — zise băiatul.

— De unde știi?

— De acolo că o ved pe pălăria d-tale.

CRONICĂ.

Prelegeri practice în Săliște. Ni-se scrie: »În urma apelului adresat de comitetul despărțământului Săliște al »Asociațiunii« inteligența din loc, chemată la o constatare de dl protopresbiter Dr. Ioan Stroia, a decis a se ține în Duminecile din această iarnă un ciclu de 10 prelegeri publice.

Aceste prelegeri, cari se vor ține în sala festivă a școlii din Săliște, se vor începe *Duminecă în 9/22 l. c. la 3 ore p. m.*

Prima va fi ținută de cătră dl Dr. Ioan Stroia.

Aflăm, că și în celelalte comune aparținătoare acestui despărțământ s'a început de cătră frunțașii lor o activitate în această direcție, ceea-ce este și de dorit, știind folosul acestor prelegeri publice.

Oare se nu se mai găsească nici un comitet de-al despărțământelor »Asociațiunii« care să urmeze pe al Săliștei?

Noi protopopi. În ședința de Luni a consistorului arhidieceșan din Sibiu a fost întărită alegerea de protopresbiteri a domnilor I. Teculescu, pentru Alba Iulia și A. Păcurar, pentru Hunedoara.

Un circular. »Unirea« din Blaj publică în fruntea numărului de 14 Dec. un articol intitulat »La apel«, în care spune, că consistorul arhidieceșan din Blaj s'a ocupat de conferința convocată de câțiva preoți români uniți pe ziua Sf. Nicolae la Blaj în cauza congruei. În circularul amintit se recunoaște îndreptățirea nemulțumirii clerului față de felul cum e ajutat din partea statului; se recunoaște și dreptul clerului de a discuta chestiunea aceasta pe ori-ce teren legal bisericesc, — dar' în vederea faptului, că ordinariatul continuă pertractările pentru o regulare definitivă a chestiunii »acesteia atât de ardentă, circularul sfătuește clerul să se abțină dela ori-ce fapte, căci în loc de a promova rezolvarea cauzei, ar pute numai s'o compromită,

Convocare. Onor. membrii ai comitetului cercual din despărțământul Abrud-Câmpeni al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se invită a participa la ședința, ce se va ține în 16 Decembrie a. c. la 11 ore în Abrud în localul »Aurariei«. Câmpeni, în 10 Decembrie 1901. Dr. Basiliu Preda, dir. despărț.

— Adunarea gen. a despărțământului IV. Sibiu al »Asociațiunii« pentru literatura română și cultura poporului român este convocată prin aceasta pe Duminecă în 16/29 Decembrie a. c. la 11 ore a. m. la locul central Sibiu, localitatea casinei române, la care sunt invitați toți membrii despărțământului.

Cât pământ are împăratul Germaniei? Un deputat socialist german a spus în ședința din Mercurea trecută a »Reichstag«-ului, că cel mai mare proprietar de pământ în Germania e împăratul Wilhelm. El posedă 95 $\frac{1}{2}$ mil. hectare pământ, din care pe o estindere de 13.6 milioane hectare cultivă grâu. Valoarea acestui pământ după noul tarif se uroă cu 15,680.000 marce mai mult.

Luptă între gendarmi și tâlhari. În Corenița au prins gendarmii doi tâlhari dintr'o ceată, care virise groaza în tot ținutul. Pe când îi escortau pe lângă o pădure, au resunat din aceasta 2 pușcături, dintre care una a nimerit pe sergentul major. Tâlharii, deși ferecați, au luat-o la fugă. Gendarmii au pușcat după ei, rânind doi, pe cari i-au dus însă soții lor de pe câmpul de luptă. În urmărirea lor au plecat mai mulți gendarmi.

Japonezi în România. Se anunță sosirea în București a unei misiuni japoneze, compusă din mai mulți funcționari superiori ai ministerului industriilor, și mai mulți ingineri savanți din Japonia spre a face studii asupra exploatărilor petrolifere române și asupra esportului de cereale.

Misiunea va sosi în luna lui Februarie și va fi primită în audiență de M. S. Regele, căruiia îi va remite o scrisoare și mai multe daruri din partea împăratului Japoniei.

Un câine turbat a mușcat în Ciocova Sâmbăta trecută 7 persoane, oameni mari și copii, cari toți au fost trimiși la Budapesta în institutul Pasteur

Reuniune de binefacere. În coloanele foii noastre s'a mai scris despre înființarea și lucrarea Reuniunii femeilor române din Bucium-șeasa. Scriem și de data aceasta cu plăcere despre noua faptă bună, ce ni-se împărtășește din sinul reuniunii acesteia tinere:

La 1 Dec. a. c. în școala gr.-cat. de acolo s'au împărțit haine școlariilor lipsiti de mijloace. Numărul celor ajutorați este de 15, rânând însă bani, ca să se mai provadă cu haine vre-o 2—3. Împărțirea hainelor s'a făcut în prezența comitetului reuniunii, fiind sala plină de elevii de școală. Premergând o alocuțiune a secretarului reuniunii, stimatele membre din comitet predară cele destinate elevilor adânc impresionați. Ni-am depărțat cu toții din sală în aceeași impresiune și cu dorul de a face din ce în ce mai mult, după creșterea puterilor reuniunii, ajutate acum și de minele da aur »Concordia« și »Arama« în mod însemnat. Înainte cu Dumnezeu sub patronajul Prea Sfintei Fecioare Maria!

O mireasă furată. În vara trecută se logodise fata unui țeran bogat din Ugra cu un fiăcău tot bogat. Deja de pe atunci se șvonea, că cununia nu se va face, pentru-că fata nu-și iubește logodnicul, fiind inima ei dată altuia, unui băiat sărac. Pregătirile pentru cununie s'au făcut însă, cu toate-că fata slăbia din zi în zi și ochii îi erau tot roșii. Două zile înainte de căsătorie a dispărut fata din comună și cu ea și iubitul ei. Văzând părinții, că nu pot birui, și-au dat învoirea la cununia fetei cu băiatul cel sărac.

Memoria lui V. A. Urechiă. Societatea »Junimea« din Cernăuți a s'rbat Joi, la 12 Decembrie, memoria membrului său onorar V. A. Urechiă, prin un parastas și o ședință festivă.

Casa domnitoare are de present 87 de membrii, 31 archiduci și 56 archiducese. Membru cel mai în vârstă este principesa de Modena *Adelgunda*, născută la *Würzburg* în 29 Martie 1823. Mai tînăr membru este micoa principesă Maria Elisabeta Teresia, nepoata de curând născută a Monarchului nostru.

Două colinzi, prelucrate și armonisate pentru cor bărbătesc de Ioan Vidu. Prețul 1 cor. De vânzare la autor în Lugoj.

Un nou general român Regele Carol al României a înaintat zilele trecute pe colonelul Moise Groza la rangul de general. Generalul Groza s'a născut în comuna Obreja, aproape de Caransebeș, la 1844. A fost înaintat sublocotenent în armata austro-ungară la 1866 În Iunie 1873 a intrat în armata română, unde în scurt timp ajunse locotenent (1 Ianuarie 1874)

A luat parte ca căpitan de stat major al div. IV. la operațiile dela Plevna unde s'a distins la atoul din urmă dela 30 August al redutei Grivița Nr. 2, și fu avansat pe câmpul de războiu la rangul de maior (Dec. 1877).

La 8 Aprilie 1884 Groza este înaintat locot. colonel, ear' în Decembrie 1891 colonel.

În memoriile Regelui Carol numele lui Groza se află amintit în mod elogios. Eată ce se zice acolo în vol. III. pag. 267 la ziua de 30 Aug. 11 Sept.: »...Doi comandanți de batalion: maiorul Șonțu și căpitanul Walter Marăcinescu au căzut; pierderile în oficeri și soldați sunt însemnate, mai ales la reg. 8, ai cărui oficeri mai toți sunt incapabili de luptă. Mare laudă merită însă și trupele diviziei IV, la ale căror coloane de asalt s'au atașat și oficerii de stat-major general locot.-col. Voinescu și căpitanul Groza cu un dispreț mare de moarte și cari au mers în frunte la asalt cu o vitejie ce a dat probă de cea mai mare jertfire, precum dovedesc pierderile de oficeri și soldați, mai ales la al 2-lea batalion de vânători.

Probleme actuale. Azi a apărut la noi o frumoasă și interesantă broșură: »Probleme actuale în viața noastră națională« cu un adaos: *Tinerimea*. Articoli politici de *Săgeată*, reprodusi din »Tribuna«. Prețul broșurii 1 cor.

Apă înveninată. »Lokalanzeiger« are informații din Petersburg, că curtea imperială s'a mutat la Gacina. Împrejurarea aceasta a produs senzație, neînțelegându-se până acum nici-când, ca pe neașteptate, în timpul iernii, curtea să se mute. Causa spontanei mutări este înveninarea apei din Carskoje Selo. Din apa aceea se provedea și curtea. Peste o sută de oameni au murit deja otrăviți de apă.

Miserie în Marmăția. În urma recoltei slabe, Marmăția este amenințată de mari miserii. În *Sighet* sunt peste o mie cerșitori. Comitetele a inițiat colecte de ajutoare. De curând s'au deschis localurile de încălzire și împărțirea pâinei și laptelui. Între cei-ce s'au însinuat la pâne a fost și un biet băiețel, care nu mâncase de trei zile.

Medic român distins. Domnul profesor Dr. Toma Ionescu a primit dela dl Ibrahim-Pașa, președintele primului congres egiptean de medicină, care va avè loc la Cairo sub înaltul patronaj al A. S. Kedivului, o scrisoare oficială, pentru-ia anunța, că comitetul executiv i-a conferit presidenția de onoare a acestui congres.

Nouă bancă românească. În Octombrie a. c. s'a înființat în *Liget*, com. Timiș, o nouă bancă românească »Pădureana«. Capitalul social e de 20,000 cor. în 400 acțiuni à 50 cor.

† George Miclea, calfă de comerț, din Sibiu, în vîrstă de 28 ani, după un morb greu și lung de mai mulți ani, a răposat în 12 Dec. n. 1901. În mormîntarea 'i-s'a făcut Duminecă în 15 Decembrie, la 2 ore p. m. din Poarta Gușterii, (Rideli Gasse) casele proprii, în cimiterul gr.-or. din suburbiul-inf. Poarta Turnului.

Fondul de 20 bani. Din privilegiul adunării generale a 13-a a Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului, ținută la 15 Decembrie n. c., în comuna Aciliu, la laudabila inițiativă a domnișoarei învățătoare Ana Hodoș și a domnului învățător Nicolae Iosif de acolo, s'au făcut la fondul de 20 bani creat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu pentru acuirea unei case cu hală de vânzare următoarele dăruiri: Petru Iuga junior, paroch (Tilișca), 1 cor.; Octavian Berghezan, notar, 40 bani; Ioan Mânzat, 20 bani; Iacob Hodoș, 30 bani; domnișoara Ant. Hodoș, învățătoare, 1 cor.; Ioan Gherman, 80 bani; Marina Berghezan, 40 bani; Iacob Cristea, 20 bani; Vasile Gavrilă, 60 bani; Antonie Gherman, 40 bani; Ioan Ivan, notar (Gurariului), 1 cor.; Vasile Ivan, 40 bani; Antonie Tișa, 20 bani; Vasile Oțoiu, 1 cor.; Iacob Gavrilă, Vasile Meș, Maria Hodoș, Ioan Muleș, Ioan Popovici, paroch, Vasile Drăgoiu, fiecare câte 40 bani; Ioan Vulc, Vasile Tișa, Haralampie Oțoiu, Catrina Gavrilă, Ioan Medrea, Ioan Oțoiu, Ioan Muleș, Nicolae Neag și Letitia Iosif, toți din Aciliu și fiecare câte 20 bani. Demetriu Comșa, profesor și președinte al Reuniunii române de agricultură; Emil Verzariu, controlor și Victor Tordășianu, secretar, fiecare câte 20 bani. *Suma totală 13 cor.*

Avuția lui Rothschild din Viena. După bilanțul din anul acesta al lui Rothschild din Viena, averea lui e de 11 miliarde, 116 milioane 594.672 cor. 12 bani! Dacă socotim, că averea aceasta îi aduce numai 4 la sută pe an — el lucră însă și cu 10 procente — are un venit anual de 440 milioane cor., zilnic de 1 milion 200.000 cor., pe oasă 50.000 cor., pe minută 833 cor., pe secundă 13 cor.! Și din averea aceasta nu trage nime nici un folo! Dar' pentru aceea tot strigă foile jidovești, că trebuie luate averile bisericilor, ca să fie împărțite la săraci.

Decorarea unui țeran român. Dl ministru al afacerilor străine române a adresat Regelui Carol următorul raport: »Sire, dl Filimon Damian, din Nicorești, județul Tecuciu, prin rîvnă pentru propășirea morală și materială a poporului, a clădit în Nicorești, din averea câștigată cu propria sa muncă, un local de școală cu două clase și cu locuință pentru doi învățători, așezând în apropierea ei și o cișmea, a cărei apă limpede a adus-o cu însemnate cheltuieli din depărtare. Cred, că această faptă merită a fi adusă la cunoștința Maj. Voastre ca o mângăiere pentru binefăcătorul conștientilor și spre pilda și altor buni patrioți și creștini, ea-i ea un semn vădit al înaltei și părintești Maj. Voastre bunevoitii. Vă rog, cu cel mai profund respect, să acordați dlui Filimon Damian ordinul Coroanei în gradul de cavalier. Dacă Maj. Voastră va aproba această propunere, O rog respectuos, să binevoiască a asemna aci alăturatul proiect de decret... În urma acestui raport, Regele a binevoit să semneze decretul de decorare.

Poporațiunea Berlinului a ajuns în 16 Noembrie a. c. la cifra de 1 mil. 900.651. Înmulțindu-se tot ca până acum, în curînd va trece peste 2 milioane.

Din statistica lunii lui Octombrie. În luna aceasta s'au dat în Ungaria 6285 pasapoarte pentru străinătate, din cari 3063 pentru America și 1699 pentru România. Cele mai multe s'au dat în comit. Brașov (660), Sibiu (215), Ciuc (174), Torontal (172), Făgăraș (131), Caraș-Severin (117) și în comitatele slovacești.

Nașteri au fost 61.800. Sub etatea de 7 ani au murit 18.302, peste 7 ani 17.047. Sporul a fost deci de 26.451. Cele mai multe cazuri de moarte au fost în Banat, cele mai puține nașteri în Transilvania.

Facle vii. Roza Osaba, o preocupată de paprică din Horgoș, avea obiceiul să-și încălzească mâinile de-asupra unui vas cu cărbuni aprinși. Din nebagărea ei de seamă 'i-s'a aprins rochia. A alergat iute la o fântână, dar' până să ajungă acolo s'a ars pe tot trupul. — Un al doilea caz s'a întîmplat în Macău. Nevasta unui măsar de acolo sosind acasă vede, că arde în atelier (lucrătoare). Ea vîră să stîngă focul, dar' căzî în el și căpîta niște rane, care îi pricinuiră moartea.

Surpare de pămînt. Părăiașul dela capîtul comunei Berghin are niște rîpe foarte înalte, care se surpă în tot anul, așa că drumul comitatului, care trece pe lângă el, se îngustă din an în an. Acum lucră la regularea drumului vre-o 40 de muncitori. În 5 l. c. eară s'a surpat malul și a strivit pe un fecior de Român din Gărbău.

Un omor. În pădurea dela Sirbova (Banat) s'a aflat cadavrul unei fete de vre-o 16 ani. Brațul drept îi era rupt și în față avea mușcături de lupi. La început se credea, că a căzut jertfă lupilor. Cercetarea a dovedit însă, că a fost ucisă de altcineva. Autoritățile sînt pe urma ucigașului.

Vifor. Pe cînd la noi pare a se apropia primăvara, în America-de-Nord bîntuie furtuni îngrozitoare. Mulți oameni s'au prăpădit, apele rîurilor au eșit, căile ferate sînt stricate pe mari întinderi. În nord-vestul Statelor-unite a căzut multă zăpadă, la sud domnește un frig mare.

Cutremure de pămînt. În Sătmar a fost în 12 l. c. un cutremur de pămînt, în urma căruia au crepat între altele și zidurile dela școala protestantă de fete. Școala a trebuit să se închidă.

În 17 l. c. a fost cutremur de pămînt în Zagreb (Croatia), unde încă au crepat multe ziduri și s'au surpat multe oșuri (hoarne, urloae).

Poporațiunea Șviteiei. După descripția din anul 1900, în Șviteia sînt 3 mil. 325.448 suflete.

Nouă lege despre comasație. Ministrul Darányi în înțelegere cu ministrul de justiție pregătește un proiect de lege, referitor la înlesnirea comasației. E știut lucru, că îndeosebi spesele colosale rețineau pe oameni dela comasație, care în urma înfimeii părțelări, a devenit o imperativă recerintă economică. Pentru-ca noua lege să poată satisface pe deplin intereselor tuturor ținuturilor, ministrul a cerut păreri mai multor specialiști, precum și a comitatelor, și numai dacă toate aceste păreri vor fi adunate la un loc, se va stabili proiectul în minister.

Bust lui V. A. Urechia. La Galați s'au deschis liste de subscripție pentru a se ridica în localitate, deocamdată, un bust regretatului V. A. Urechia.

La cursul de patru luni de desen și pictură decorativă în Sibiu, curs care e în legătură cu școala industrială, dintre 8 elevi, 7 sînt Români. Din cauza că progresul elevilor români dela acest curs este împedecat din lipsa mijloacelor de învățămînt, — la întrevinerea direcțiunii școlii numite, — comitetul central al Asoc. a votat suma de 100 cor. — pentru procurarea recuizitelor de învățămînt pe seama elevilor români lipsiți de mijloace.

„Sămîntătorul“ este titlul unei noue reviste literare săptămînale, ce va apărea la București la 2/15 Dec. a. c. sub direcția dlor: A. Vlahuță și G. Cosbuc. Abonamentul: 10 lei pe an. Redacția și administrație București, strada Regală 6.

Atragem deosebita atenție a iubitorilor de literatură la această revistă care merită este să umple golul atât de simțit la noi pe terenul acesta.

I. Bianu, profesor de cursul superior la liceul sf. Sava, a fost recomandat cu unanimitate, atât de senatul universității din Iași, cât și de cel din București, ca profesor de limba și literatura română la catedra dela facultatea de litere din București.

Recomandarea unanimă a ambelor universități în persoana dlui I. Bianu este o meritată distincțiune și răsplătă pentru munca și activitatea, ce a desfășurat și desfășură în învățămîntul nostru, pentru rîvna cu care s'a consacrat studiilor istorice și literare.

Croatii și Maghiarii. În decursul dezbaterii în dieta Croației asupra răspunsului la mesagiul, deputatul Rubetici, vorbind despre discursul lui Széll, a zis, că el stimează națiunea maghiară și nu crede, că ar fi vre-un deputat dietal, care să urască Ungaria, dar' șovinismul maghiar trebuie combătut...

Post de medic. Ni se scrie că în curînd va fi scris concurs pentru postul de medic în comuna Uzdin (com. Torontal), comună curat românească, cu 6000 de locuitori. Salarul e 1200 cor. 6 stăjini de lemne, locuință liberă și vizitele, ziua cu 40 bani, noaptea 80 bani.

Ar fi de dorit ca medicii noștri să se intereseze de acest concurs, să nu ajungă postul în mâni străine. Dorința ocuitorilor este să aibă medic Român.

O femeie pentru 2 litre de vin Skován M. há y din Rábé (Bihor) trăia rău cu nevasta, de aceea nici nu e mirare, că era mai mult la cărcimă, decât acasă. Odată îl batjocoreau niște prieteni — de beutură — că dacă va merge acasă, o să capete bătaie dela boreasa lui. Altul 'i-a zis să-și vîndă nevasta. Skován a răspuns, că bucuros ar da-o. Atunci se amestecă unul Morvai și 'i promite 2 litre de vin dacă îi dă lui nevasta. Skován s'a învoit și cînd a ajuns acasă, nevasta lui, încunungiintată despre tîrg, plecase deja la Morvai. După 2 zile 'i-a venit însă iară dorul după nevastă și s'a dus să 'și-o aducă acasă. Nici aceasta nici noul ei ținător nu s'au învoit și din ceartă a urmat bătaie, în decursul căreia Skován a luat o bardă și 'i-a crepat capul lui Morvai, care cu greu va scăpa cu viață.

Știri mărante. Averea Kultur-egyletului, a cărui menire să știe prea bine, este de 2.752.774 cor. 43 fil.

— Profesorul Behring din Stockholm a reușit să prepare un ser, care imunizează animalele contra oticeii. Esperiențele făcute au avut succes.

Știri din piață. Sibiu. Grâu hl. 11.60—12.20 sâcară 8—8.80, orz 7.60—8, ovăși 4.80—5.40, cucuruz 8.20—9, cartofi 3.50—4, fasole 9—11, slănină, 100 chlgr. 104—110, 10 ouă 57—70 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbenu 11.26; 20 lei (hârtie) 9.46; 20 lei, argint 9.38, lira turcească 21.40, lira engleză 23.86; 20 marce 23.36; napoleonul 19; rubla (hârtie) 2.52; rubla (argint) 2.45 cor.

Bursa din Budapesta. Grâu, 50 chlgr., 8—8.85 (bănățenească 8—8.40), sâcară 6.90—7.15; orz 5.75—6., ovăși 7.25—7.60, cucuruz 4.75—5.50, cincatin 5.90—6 cor.

„Călinarul Poporului“

„Călinarul Poporului“ pe anul 1902 a eșit din tipar și se află de vânzare cu prețul obișnuit de 40 bani (20 cr.) și 6 bani (3 cr.) porto.

Anul 1902 este al XVII-lea an al „Călinarului Poporului“ și, se vede, că cu cât înaintează acest călinar în vîrstă, cu atât cuprinsul lui devine mai interesant, mai bogat și mai folositor pentru țeranii noștri și peste tot pentru tot Românul dela țeară.

„Călinarul Poporului“ pe 1902 este foarte bogat în cuprins și împodobit cu un număr însemnat de frumoase ilustrații.

Ca cetitorii noștri să se încredințeze despre aceasta, vom face cunoscut pe scurt cuprinsul lui.

Partea calendaristică.

Partea calendaristică cuprinde toate datele însemnate ale anului viitor, anume: anotimpurile, zilele critice, întunecimi, posturile etc., apoi lunile cu zilele lor, după călinarul Iulian sau cel românesc și după cel apusean.

La marginea fiecărei luni se află însemnată după zile vremea, sfaturi și termine, atât de folositoare pentru toți.

Eată s. p. datele de felul acesta de pe o lună:

Martie 1902.

Vremea: (După căl. de 100 ani): In 1-a lunii timp frumos, din 2—21 tot schimbăcios. Din 22—25 foarte frig, din 26—31 vor fi ploii.

Sfaturi și termine.

Din 15—31 Martie se face foaia de mărturisire a întreprinderilor și societăților (însoțirilor), obligate la dare de seamă publică, (bănci, însoțiri com., etc.).

Ferește-te încât poți de a face datorii; dacă ești silit să faci, ia bani împrumut numai dela bănci românești.

După luni vine cronologia, domitorii din toată lumea, posta și telegratul, timbrele și șematismul, în care se cuprind date despre tot ce alcătuie puterea noastră culturală, anume: bisericile române (biserica greco-orient. și gr-cat.), școlile (școlile populare, de mijloc, pedagogii și teologii, școlile de fete) și reuniunile (culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, de negoț, tipografii, bănci și însoțiri sătești).

Fiecare din acestea sunt îmbogățite cu date nouă, așa că ele ne dau o vie icoană despre stările noastre culturale.

Mai urmează apoi 2 notițe de interes deosebit pentru plugari, anume: Cât timp poartă animalele agricole și

Greutatea de mijloc a bucatelor, ear' în sfârșit o altă notiță statistică, în care se arată numărul popoarelor, cari trăiesc în atingere mai deasă cu Românii.

Cu aceasta se încheie partea calendaristică și începe partea literară, cu articoli, povestiri etc. cu neîntrecutul Răvaș și cu frumoase ilustrații.

Partea literară.

Pe cât de folositoare și prețioasă este partea primă, calendaristică, pe atât de minunată este partea a doua, literară.

În fruntea ei se află o prea frumoasă ilustrație, prima în șirul ilustrațiilor: Școala elementară din Buzău. (România).

Textul se începe cu „Cele zece porunci ale Românului“, după care se dă o descriere din luptele naționale pentru neatîrnarea României, din luptele dela Grivița, după poetul și scriitorul nostru G. Coșbuc. Aici cetitorul află frumoase exemple de vitejie și jertfire românească.

După o poezie și o glumă urmează portretul și biografia generalului Candiano-Popescu, răposat anul trecut și care a jucat un rol viteaz la Grivița.

Împărăteasa înțeleaptă este o poveste de vestitul scriitor-povesteaș, Dumitru Stăncescu, la sfârșitul căreia dăm de o frumoasă icoană, care ne înfățișează monumentul vânătorilor din Ploești, vestiți și acestia în războiul de neatîrnare al României.

După o glumă în poezie (Ungurii din Ujfalău) și o alegorie, urmează icoane de biserică românești și apoi o minunată poezie-rugăciune: Domnului să ne rugăm! de Octavian.

Un alt articol, plin de învățături pentru popor este: Băncile noastre și împrumuturile sătenilor, în care dl Vasile C. Osvadă dă povește folositoare pentru ac eia, cari se împrumută dela bănci.

După aceasta dăm o frumoasă ilustrație un :Român voinic, cu furca în mână (port național). După o glumă și a doua poveste (Popa care știe carte), urmează cea mai frumoasă ilustrație a Călinarului, portretul vrednicului nostru bărbat național, Dr. Teodor Mihali, cu biografie.

Un alt portret frumos este al învățatului nostru Floriaa cav. de Porcius, care urmează după o schiță despre istoricul Călinarului.

Răvașul nostru cuprinde ca de obicei întâmplările de peste an, împărțite în capitole după felul lor. Răvașul este, cum am zice, o foaie constatătoare din un număr, în care se înșiruesc faptele și întâmplările unui an, ale noastre, din patrie și din lumea mare.

Răvașul se estinde pe vre-o două coale de tipar des. Prin el găsim portretele lui Crispi, ministru italian, mort anul trecut, Krüger, presidentul Burilor Mac Kinley, presidentul din America.

După Răvaș mai urmează: alte bucăți literare, poezii populare, sfaturi și povește economice, între cari amintim articolul Bucătăria țeranului, de d-na Ana Florea, învățătoare, un articol de mare preț pentru țeranele noastre.

Între glume amintim gluma ilustrată: Păscălitorul bătut (2 chipuri).

Călinarul se sfârșește cu tîrgurile și apoi cu inseratele, cari încă sînt vrednice de cetit.

Acesta e pe scurt cuprinsul „Călinarului Poporului“ pe 1902, pe care îl recomandăm tuturor, fiind cel mai bun și mai frumos călinar și totodată — cel mai ieftin.

Tablouri românești.

La administrația „Tribunei“ se află de vânzare următoarele tablouri, cari fac podoaba ori-cărei case românești:

Portretul Metropolitului Andreiu baron de Șaguna . . . cor. —	40
Portretul Metropolitului Sterca Șuluțiu	40
Portretul profesorului Gregoriu Silași	30
Prefectul Avram Iancu în fruntea oștirii	40
Portretul Il. Sale dlui Dr. D. Radu, episcopul Lugojului . . .	30
Catedrala din Blaj	60
Conferența națională dela 1894 . .	3.—
Românii la Debrețin	60

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Franzbranntwein-ul lui **BRÁZAY**

cel mai răspândit
și mai neeseptionsbil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körút nr. 23.

Căderea părului. Franzbranntwein-ul e un mijloc escelent, pentru spălarea părului, căci întărește pielea și rădăcinile părului, împedcând astfel căderea acestuia. În scopul acesta spălăm părul bine cu el seara înainte de culcare și dimineața după sculare. 52 20—52

Foriți-vă de imitațiuni.

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Cumpărați-vă Călindar!

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin
călindar românesc

Călindarul Poporului pe 1902

a apărut și se află de vânzare cu prețul
de **40 bani** (20 cr.) și porto **6 bani** (3 cr.)

Se poate procura dela librăria „**Tipografeii**”, societate pe acții în Sibiu,
strada Poplăcii nr. 15 și la alte librării
din țeară.

Luptele Românilor.

Articuli istorico-politici
de
Doctor Romannus

Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelente
articuli asupra mersului istoric al luptelor
noastre politice. O lectură foarte de actualitate

Preț redus la **60 bani**.

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

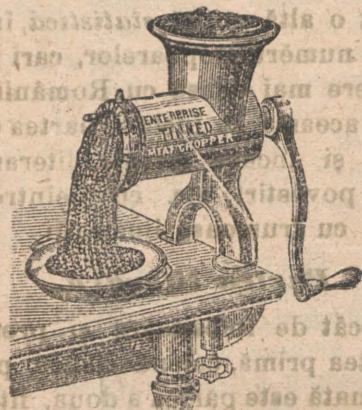
Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

Executat după o fotografie, tipărit pe carton fin,
de mărime de 24×32 cm. Îl trimite francat
pentru **30 bani**.

„Tipografa”, soc. pe acțiuni

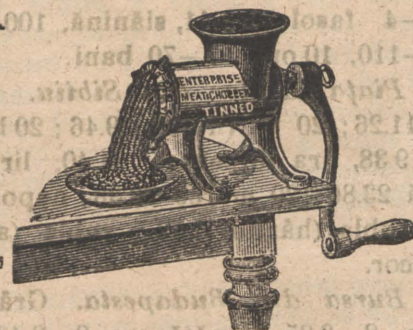

Mașini

de
tocat carnea,

după
cel mai nou sistem,

de
prima calitate.

Formă pentru R, RR, S, UU.

Formă pentru SS, U, T

Nr.	R	RR	S	SS	U	UU	T (cu roată)
toață	30	45	60	60	75	75	120 ch/gr. pe oră
1 buc.	cor. 5.40	7.60	8.80	8.20	13.—	16.50	29.—

Toate părțile constitutive pentru mașinile de tocat se capătă și singuratic.

Ferestraue de trunchi cu garanță pentru fleoare bucată.

Ferestrauele cari nu corăspund se preschimbă.

	4'	4 1/2'	4 1/2'	4 3/4'	5'	5 1/2'	6'
lungime	115	120	125	130	138	150	155 m/m lăț.
1 buc.	cor. 2.—	2.40	2.60	2.90	3.20	3.90	5.30
	130	138	145	150	158	165	170 m/m lăț.
1 buc.	cor. 2.50	2.60	2.96	3.30	3.70	4.50	5.80

Aduc la cunoștința prea stimatelor femei, că în magazinul
meu am totdeauna tot felul de piepteni de scarmănat.

Deposit de cărbuni de peatră și cocs.

Carol F. Jickeli,

Sibiu, Piața-mică, „La coasa de aur”. 88 4—6

MARELE KRACH.

New-York și Londra n'au trecut cu vedere continentul european, și a căutat să înființeze o
fabrică de obiecte de argint, vând produsele contra unei răsplăte foarte mici a muncii. Sânt auto-
risat a să se aceasta la îndeplinire. Așadar trimit ori-cui în schimbul numai a fl. 6.60 următoa-
rele obiecte:

- 6 bucăți din cele mai fine cuțite de mână, engleze.
- 6 bucăți furculițe de argint, patent american, dintr'o bucată.
- 6 bucăți linguri de masă, de argint, patent american.
- 12 bucăți lingurițe de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de supă, de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de lapte de argint, patent american.
- 2 bucăți păhăruțe de onă, de argint, patent american.
- 6 bucăți tarfuioare Victoria, englezești.
- 2 bucăți sfeșnice de masă cu mare efect.
- 1 bucată st. ecurătoare de cîșiu.
- 1 bucată zăhărniță foarte fină.

42 bucăți împreună pentru numai fl.660.

Toate 42 bucăți de mai sus au costat înainte fl. 40 și sânt de cumpărat acum
cu ieftinul preț de fl. 6.60.

Patentul argint american, este un metal alb care păstrează culoarea argintului
peste 25 de ani pentru care se garantează. Ca dovada cea mai bună este ca acest înserat

nu este o înșelătorie.

Si mă oblig a reda banii înapoi ori-cui nu 'i-ar conveni marfa, astfel ca nimeni să
nu peară ocaziunea de a-și procura această admirabilă garnitură care convine a fi
oferit cu un

elegant cadou de Crăciun și Anul-Nou,

precum și ori-ce casă cu menagiu mai bun. De vânzare numai la

A. HIRSCHBERG.

Agentura generală a uniunii fabricelor de obiecte de argint american patent

Viena, II., Rembrandstrasse 19, II. Telefon nr. 1147.

Se trimite în provincie contra ramburs sau trimițând banii înainte.

Praf de curățit pentru aceste obiecte 12 cr.

Sânt veritabile numai obiectele purtând aci alăturata marcă metal higienică.

Estrageri din scrisori de mulțumire:

Cu prima expediție sânt foarte mulțumit și vă rog a-mi mai trimite încă o gar-
nitură Kalocsa. Johann Majarosy, protopresbiter.

Am fost foarte mulțumit de eleganta garnitură trimisă
Otto Bartusk,

căpitan Regal și Imperial al reg. 27 de Inf. din Laibach

Am primit pachetul și sânt foarte mulțumit, rog trimiteți-mi încă o garnitură de
18 lei Kalosvar. Escelența sa Baroneasa Bánffy

Înainte de asta eu mai mult timp am cumpărat în persoană dela d-ta pentru o
familie o garnitură de masă. Familia a fost foarte mulțumită cu marfa primită, de aceea
rog să-mi trimiți și mie o astfel de garnitură și 5 cutii praf pentru curățit.

Dr. Victor Colceriu,
medic practic în Lăpsul-ung., Transilvania.